

Evaluatie van de topsportomgeving in Brabant

Niels Reijgersberg

Paul Hover

m.m.v. Agnes Elling

Evaluatie van de topsportomgeving in Brabant

in opdracht van de provincie Noord-Brabant

**Niels Reijgersberg
Paul Hover**

m.m.v. Agnes Elling

**m.m.v. CTO Eindhoven en
Sportservice Noord-Brabant**

Mulier Instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

*Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1	Achtergrond en doelstelling	7
1.2	Opzet van het onderzoek	7
1.3	Leeswijzer	8
2.	Topsportprogramma en prestaties	9
2.1	Trainingsomvang	9
2.2	Wedstrijdprogramma	11
2.3	Prestatieniveau sporttalenten	11
3.	Coaching	13
3.1	Ervaring en opleidingsachtergrond	13
3.2	Kwaliteitsaspecten coaching	14
4.	Onderwijs	15
4.1	Opleiding van sporttalenten	15
4.2	Motivatie voor school	17
4.3	Ondersteuning bij de combinatie topsport en onderwijs	18
4.4	Beoordeling combinatie topsport en onderwijs	19
5.	Strength and Conditioning	21
5.1	Gebruik specialistische begeleiding voor fysieke ontwikkeling	21
5.2	Tevredenheid specialistische begeleiding voor fysieke ontwikkeling	22
6.	Individuele ondersteuning	25
6.1	Gebruik individuele ondersteuning	25
6.2	Tevredenheid individuele ondersteuning	26
6.3	Dopingvoorlichting	29
7.	Topsportinfrastructuur	31
7.1	Topsportaccommodaties	31
7.2	Wetenschappelijke ondersteuning en innovatie	34
7.3	Samenwerkingsverband Topsport Zuid	35
7.4	Algemene beoordeling topsportomgeving	35
8.	Conclusie	37
8.1	Belangrijkste bevindingen	37
8.2	Mogelijke beleidsimplicaties	39
	Bijlage I Methodische verantwoording	41
	Bijlage II Kernresultaten	43

1. Inleiding

1.1 Achtergrond en doelstelling

In het Sportplan Brabant 2016 is talentontwikkeling een van de actielijnen in het provinciaal beleid. Dit onderzoek heeft als doel meer zicht te krijgen op de tevredenheid van topsporters/sporttalenten over de combinatie topsport en onderwijs en over individuele begeleiding. Sporttalenten in Brabant kunnen individuele begeleiding ontvangen ten aanzien van verschillende ontwikkelingsgebieden. In de provincie Brabant zijn deze gebieden ondergebracht in zeven leerlijnen voor talentontwikkeling, zie tabel 1.1. Daarnaast gaat dit onderzoek in op de topsportinfrastructuur in Brabant, zoals de kwaliteit en bereikbaarheid van topsportaccommodaties en de wetenschappelijke ondersteuning. De belangrijkste bevindingen uit dit onderzoek worden opgenomen in de beleidsmonitor van het Sportplan Brabant 2016.¹

Tabel 1.1 Overzicht van de zeven leerlijnen voor talentontwikkeling in Brabant

1. coaching (opleiding voor coaches)	5. voeding
2. onderwijs	6. topsportleefstijl en presteren (mentaal)
3. <i>strength and conditioning</i>	7. doping (voorlichting)
4. medisch	

1.2 Opzet van het onderzoek

De benodigde gegevens voor dit onderzoek zijn verzameld met behulp van een onlinevragenlijst. Er zijn twee vragenlijsten ontwikkeld²: een voor Brabantse sporttalenten van 14 jaar en ouder en een voor coaches werkzaam bij het Centrum voor Topsport en Onderwijs Eindhoven (CTO Eindhoven) of een regionaal instroomprogramma in Brabant. Sporttalenten en coaches zijn gevraagd naar het gebruik van en hun tevredenheid over de individuele ondersteuning ten aanzien van de zeven leerlijnen voor talentontwikkeling. Een uitgebreide methodische verantwoording staat in bijlage I.

Doelgroepen

Dit onderzoek onderscheidt drie doelgroepen sporttalenten, gerelateerd aan het type topsportprogramma dat wordt gevolgd:

1. Sporttalenten afkomstig van een sportprogramma op het CTO Eindhoven;
2. Sporttalenten die een regionaal instroomprogramma in Brabant volgen;
3. Brabantse sporttalenten met een 'individueel' programma.

Een regionaal instroomprogramma kan voor jonge sporttalenten de opstap zijn naar een nationaal trainingsprogramma bij het CTO Eindhoven. Sporttalenten die een individueel programma volgen, trainen niet bij het CTO Eindhoven of bij een regionaal instroomprogramma. Het zijn niet per definitie individuele sporters. Dit onderscheid in drie doelgroepen sporttalenten is gemaakt, omdat in Brabant

¹ Daarvan publiceerde het Mulier Instituut in 2013 een 0-meting, zie <http://beheer.nisb.nl/cogito/modules/uploads/docs/28771368544128.pdf>.

² De vragenlijsten zijn op aanvraag beschikbaar bij het Mulier Instituut.

voor de verschillende doelgroepen specifiek beleid wordt gevoerd. De provincie Noord-Brabant ondersteunde met haar beleid in de afgelopen jaren vooral de sporttalenten op het CTO Eindhoven en de sporttalenten van regionale instroomprogramma's.

Respons

De totale onderzoekspopulatie in de provincie Brabant kent een omvang van 1.050 sporters met een officiële topsport- of talentstatus. Uiteindelijk hebben 216 topsporters en sporttalenten meegewerkt aan het onderzoek³, dat betekent een respons van 21 procent. Van de 216 sporttalenten is 40 procent afkomstig van het CTO (n=28) of een instroomprogramma (n=57). Daarnaast zijn in totaal 28 coaches uitgenodigd, waarvan 10 werkzaam bij het CTO Eindhoven en 18 bij regionale instroomprogramma's. De vragenlijst is door 22 coaches volledig ingevuld. 7 coaches zijn werkzaam op het CTO en 15 zijn betrokken bij een regionaal instroomprogramma.

Analyse

De uitkomsten van sporttalenten zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, sportprogramma (CTO, instroom, individueel) en gehandicaptensport. Tijdens de analyses is gekeken naar de onderzoeksgroep als geheel en naar verschillen tussen sporttalenten van het CTO, instroomprogramma's en individuele sporttalenten.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op het sportprogramma en de sportprestaties van sporttalenten in Brabant. De leerlijn coaching is beschreven in hoofdstuk 3. De ondersteuning bij het combineren van topsport en onderwijs (leerlijn onderwijs) staat in hoofdstuk 4. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op het gebruik en de tevredenheid over de leerlijnen *strenght and conditioning*, medisch, voeding, topsportleefstijl en doping. De beoordeling van de topsportaccommodaties in Brabant en de kwaliteit van wetenschappelijke ondersteuning worden beschreven in hoofdstuk 7. Het rapport sluit in hoofdstuk 8 af met een opsomming van de belangrijkste bevindingen.

Bij het rapporteren is ingezoomd op verschillen tussen sporttalenten van drie typen sportprogramma's, namelijk een CTO-programma, instroomprogramma of individueel programma voor een sporttalent. Vanwege kleine aantallen (CTO) in de responsgroep zijn verschillen niet altijd significant, maar ze zijn mogelijk wel indicatief voor de totale groep. De resultaten van het onderzoek onder coaches zijn vanwege de relatief kleine steekproefomvang veelal gepresenteerd in absolute aantallen en niet in percentages zoals bij de sporttalenten het geval is.

³ In het vervolg van de rapportage spreken we van sporttalenten.

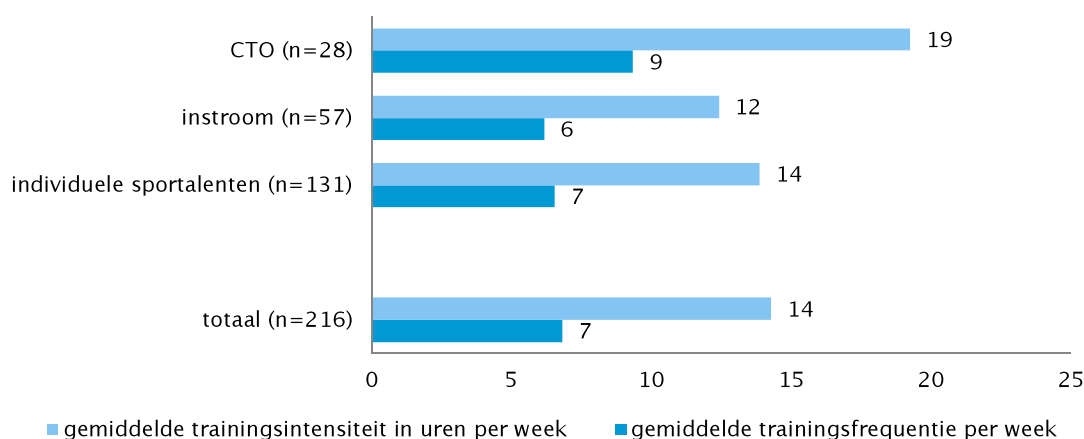
2. Topsportprogramma en prestaties

Dit hoofdstuk beschrijft de ervaringen van sporttalenten en hun coaches met het topsportprogramma. Wat is de trainingsomvang en de wedstrijdrequentie van sporttalenten en hoe kijken coaches daar tegenaan? Verder gaat het hoofdstuk in op de behaalde sportprestaties van Brabantse sporttalenten.

2.1 Trainingsomvang

Sporttalenten in een CTO-programma trainen vaker en meer uren dan sporttalenten in een instroomprogramma en dan individuele sporttalenten in Brabant, zie figuur 2.1. Sporttalenten op een CTO trainen gemiddeld 19 uur per week, verdeeld over zo'n negen trainingen. Het gemiddelde van alle sporttalenten in Brabant ligt op 14 uur per week, verdeeld over zeven trainingen.

Figuur 2.1 Gemiddelde trainingsfrequentie en trainingsintensiteit (in uren) per week naar type sportprogramma van sporttalenten

Coaches over de trainingsomvang in vergelijking met concurrenten

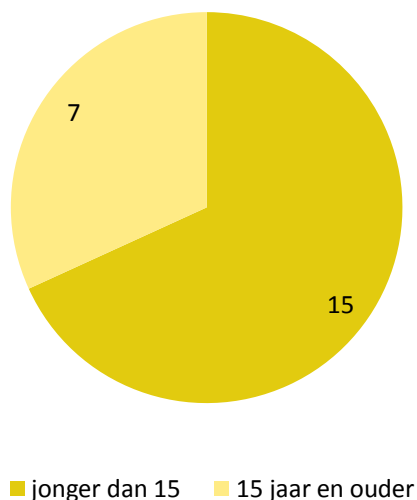
Vijf van de zeven coaches van het CTO hebben de indruk dat sporttalenten in hun programma meer uren dan of evenveel uren als hun buitenlandse concurrenten trainen.⁴ Zes coaches van de instroomprogramma's zijn van mening dat de Brabantse sporttalenten in hun programma evenveel trainen als concurrenten in andere provincies en vijf coaches zijn van mening dat het (veel) minder is.⁵ Twee coaches denken dat er door sporttalenten in Brabant meer wordt getraind.

⁴ Deze vraag is alleen aan coaches van het CTO voorgelegd (n=7).

⁵ Deze vraag is alleen aan coaches van instroomprogramma's voorgelegd (n=15).

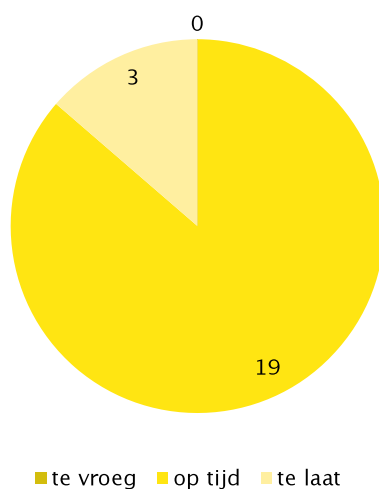
De ruime meerderheid van de Brabantse sporttalenten kan volgens de coaches (n=15) voor hun vijftiende levensjaar over extra voorzieningen beschikken, zoals meer training en betere faciliteiten, zie figuur 2.2. Gemiddeld ligt de leeftijd waarop Brabantse sporttalenten extra faciliteiten kunnen ontvangen op 13 jaar.

Figuur 2.2 Leeftijd waarop sporttalenten in Brabant volgens coaches over extra faciliteiten en voorzieningen kunnen beschikken ten behoeve van de ontwikkeling van hun sportcapaciteiten (in aantallen, n=22)

De leeftijd waarop sporttalenten extra ondersteuning ontvangen, hangt sterk samen met het type sport dat iemand beoefent. Bijna alle coaches zijn van mening dat de extra voorzieningen en ondersteuning voor sporttalenten op het juiste moment komen (n=19), zie figuur 2.3. Geen van de coaches vindt de extra ondersteuning te vroeg en drie coaches denken dat het te laat is.

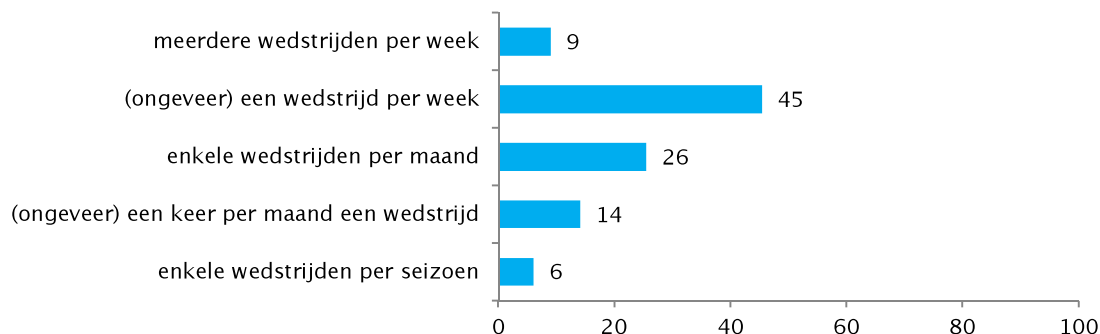
Figuur 2.3 Mening van coaches over het moment waarop sporttalenten over extra faciliteiten en voorzieningen kunnen beschikken (in aantallen, n=22)

2.2 Wedstrijdprogramma

De meerderheid van de Brabantse sporttalenten heeft een of meerdere wedstrijden per week, zie figuur 2.4. Verschillen in het aantal wedstrijden hangen samen met het type sport of de sportdiscipline.

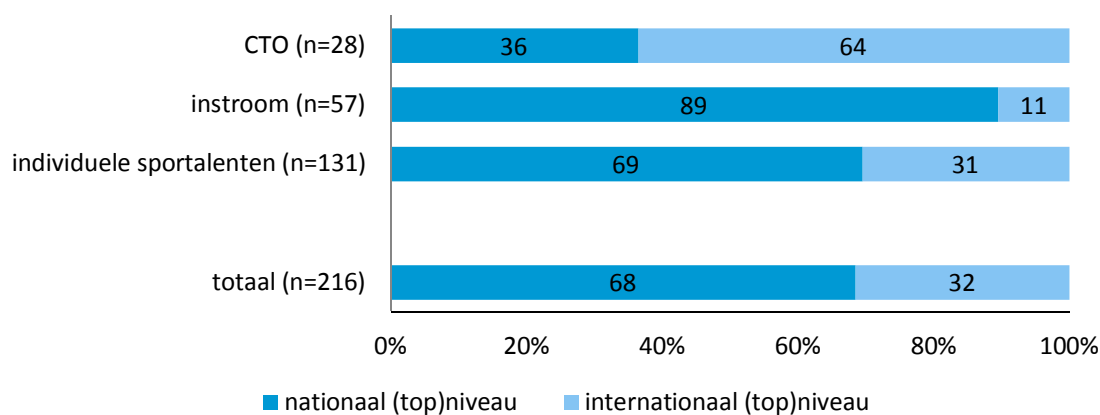
Figuur 2.4 Wedstrijdfrequentie van sporttalenten in Brabant (in procenten, n=216)

2.3 Prestatieniveau sporttalenten

Een derde van de Brabantse sporttalenten behaalde de afgelopen jaren een internationaal (top)niveau, zie figuur 2.5. Dat betekent minimaal een zestiende plaats op een internationaal sporttoernooi op Europees of wereldniveau. Sporttalenten op het CTO lijken vaker een internationale topnotering te behalen dan overige Brabantse sporttalenten.

Tabel 2.5 Hoogste prestatieniveau van topsporters en sporttalenten in de afgelopen 2 jaar naar type sportprogramma van sporttalenten (in procenten, n=216)

3. Coaching

Hoofdstuk 3 beschrijft mogelijkheden voor vakinhoudelijke ontwikkeling van coaches op het CTO of een instroomprogramma in Brabant. Verder is sporttalenten in Brabant gevraagd hun coach op een beperkt aantal kwaliteitsaspecten te evalueren.

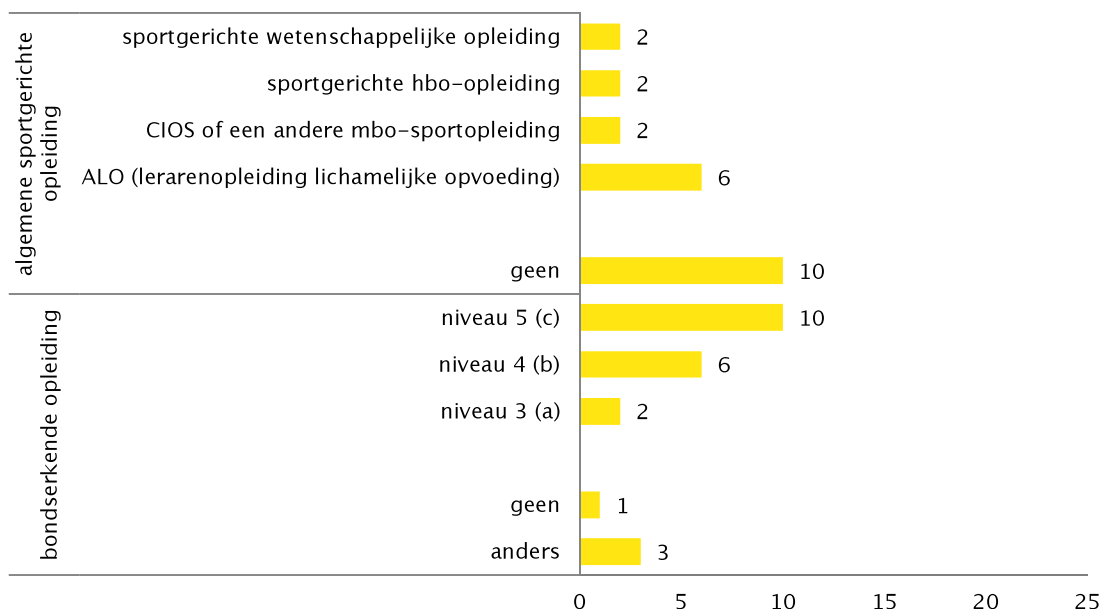
3.1 Ervaring en opleidingsachtergrond

Een kleine meerderheid van de coaches (n=12) heeft meer dan tien jaar ervaring in de begeleiding van sporttalenten (niet in figuur). Het gemiddelde ervaringsniveau van coaches is elf jaar.

Twaalf coaches hebben een hbo-opleidingsniveau (niet in figuur). Vijf coaches volgden met succes een wetenschappelijke opleiding. Drie coaches behaalden alleen een diploma op het voortgezet onderwijs.

Zes coaches volgden de lerarenopleiding lichamelijke opvoeding, zie figuur 3.1. Tien coaches volgden geen algemene sportgerichte opleiding. Daarentegen volgden nagenoeg alle coaches een bondserkende opleiding. Niveau 5 (o.a. topcoach 5) werd door tien coaches gevolgd. In de categorie 'anders' noemden coaches internationaal erkende bondsopleidingen.

Figuur 3.1 Opleidingsachtergrond van coaches (in aantallen, n=22)

Bijwonen cursussen en congressen

Driekwart van de coaches (n=16) volgde het afgelopen jaar minimaal twee keer een cursus ter vergroting van de vakkennis (niet in figuur). Drie coaches bezochten één keer een cursus of congres en drie coaches hebben geen congressen bezocht.

Beoordeling ontwikkelingsmogelijkheden vakkennis

Driekwart van de coaches (n=16) vindt dat er voldoende mogelijkheden zijn in Nederland om hun vakkennis verder te ontwikkelen. De mogelijkheid tot het ontwikkelen van de vakkennis wordt door coaches gemiddeld met een rapportcijfer 7,3 beoordeeld.

Opvallende verbeterpunten die door coaches zijn genoemd ten aanzien van de ontwikkeling van vakkennis zijn:

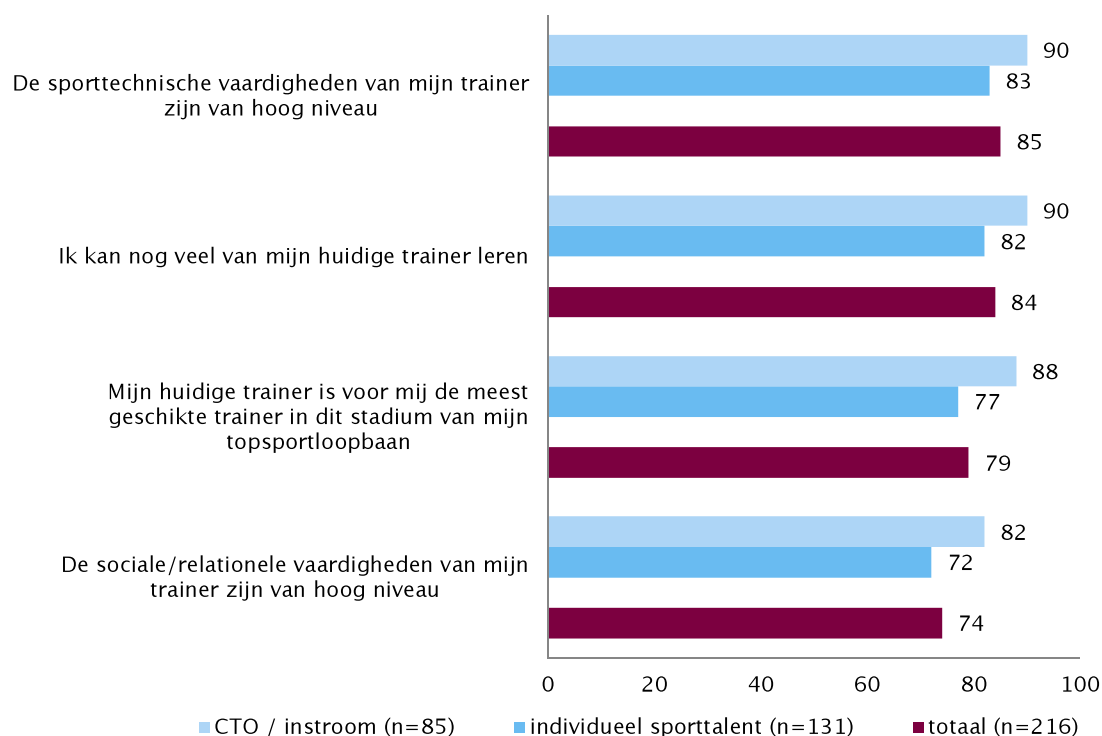
- Meer ondersteuning en sturing bij ontwikkeling
- Vakoverstijgend werken door betere samenwerking met andere coaches

‘Coaches nemen nu vooral hun eigen ontwikkeling in de hand.’

3.2 Kwaliteitsaspecten coaching

85 procent van de sporttalenten in Brabant vindt de sporttechnische vaardigheden van zijn of haar trainer hoog en een zelfde aandeel denkt nog veel te kunnen leren van zijn of haar trainer, zie figuur 3.2. Verder vindt 79 procent de huidige trainer de meest geschikte in dit stadium van de topsportloopbaan. Daarnaast is ook driekwart van de Brabantse sporttalenten van mening dat de sociale vaardigheden van de trainer van hoog niveau zijn. Sporttalenten op een CTO- of instroomprogramma lijken hun coach op deze aspecten iets beter te kwalificeren dan sporttalenten in de andere programma's.

Figuur 3.2 Mening van sporttalenten over kwaliteitsaspecten van de coach naar type sportprogramma (in procenten (helemaal) mee eens, n=216)

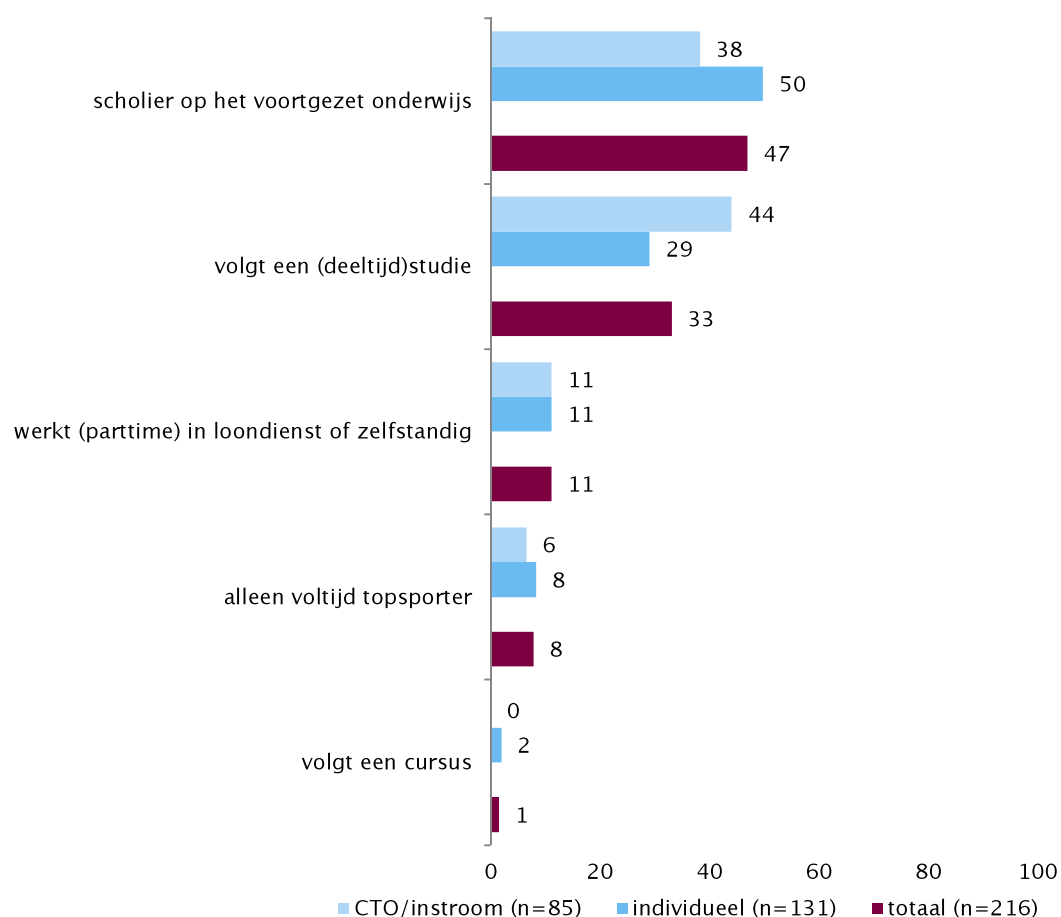
4. Onderwijs

Dit hoofdstuk beschrijft de ervaringen van Brabantse sporttalenten en coaches ten aanzien van de leerlijn onderwijs. Hoe ervaren sporttalenten de combinatie tussen topsport en onderwijs en in hoeverre maken zij daarbij gebruik van ondersteuning door een persoonlijke studiebegeleider? Dit hoofdstuk zoomt in op de sporttalenten die op dit moment onderwijs volgen.

4.1 Opleiding van sporttalenten

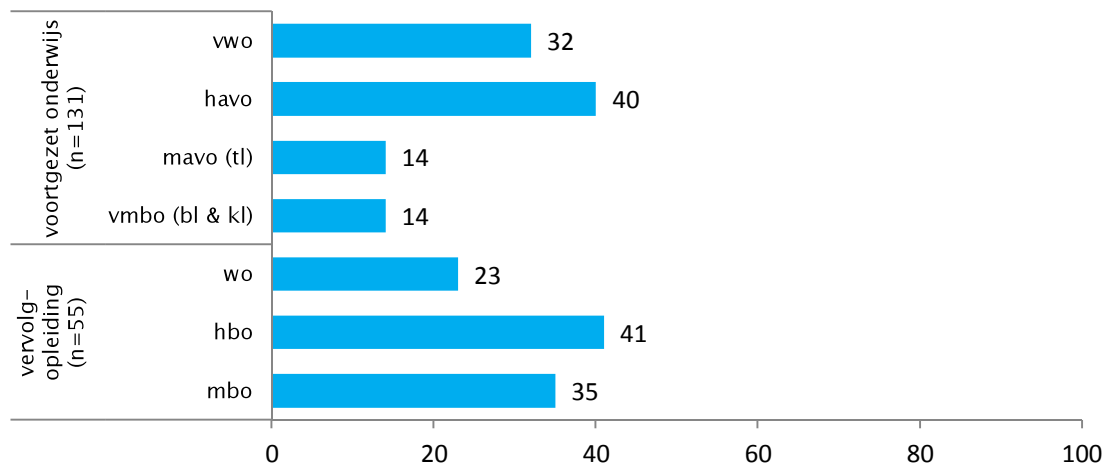
Bijna de helft van de Brabantse sporttalenten volgt een opleiding in het voortgezet onderwijs, zie figuur 4.1. Een derde is gestart met een voltijd- (28%) of deeltijdstudie (5%).

Figuur 4.1 Dagbesteding van sporttalenten naast topsportbeoefening, naar type sportprogramma (in procenten, n=216)

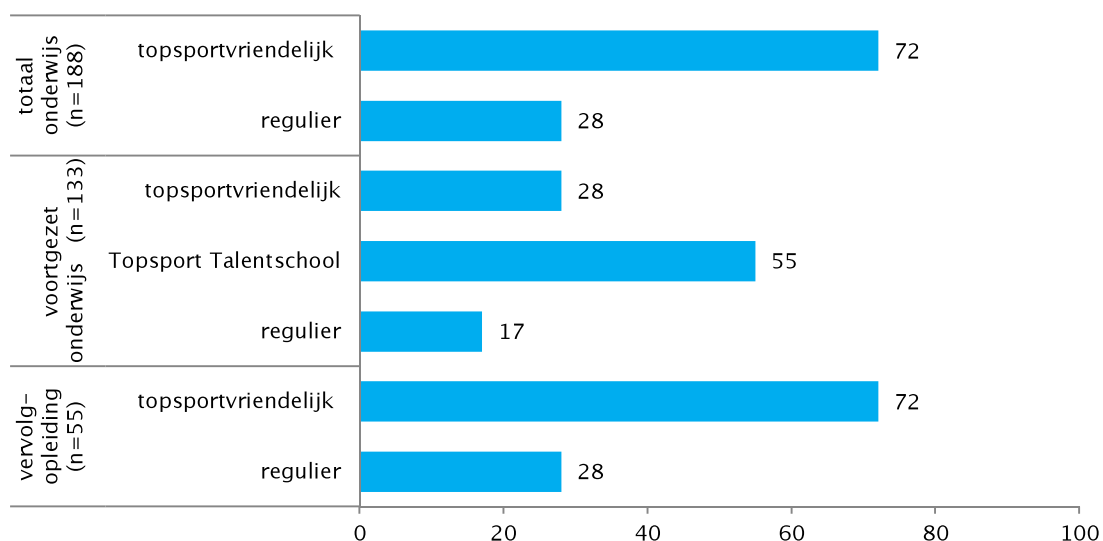
Ongeveer drie op de vier sporttalenten volgen een havo- of vwo-opleiding op het voortgezet onderwijs of hebben voor een hbo- of wo-opleiding gekozen, zie figuur 4.2.

Figuur 4.2 Huidig opleidingsniveau van sporttalenten die naast hun topsportloopbaan onderwijs volgen (in procenten, n=188)

Bijna driekwart (72%) van de Brabantse sporttalenten volgt topsportvriendelijk onderwijs, zie figuur 4.3. 70 procent van de sporttalenten op een topsportvriendelijke opleiding heeft een schriftelijke verklaring getekend met de onderwijsinstelling, over de afstemming tussen school en topsport (niet in tabel). Dit geldt voor bijna alle sporttalenten op een Topsport Talentschool (94%).

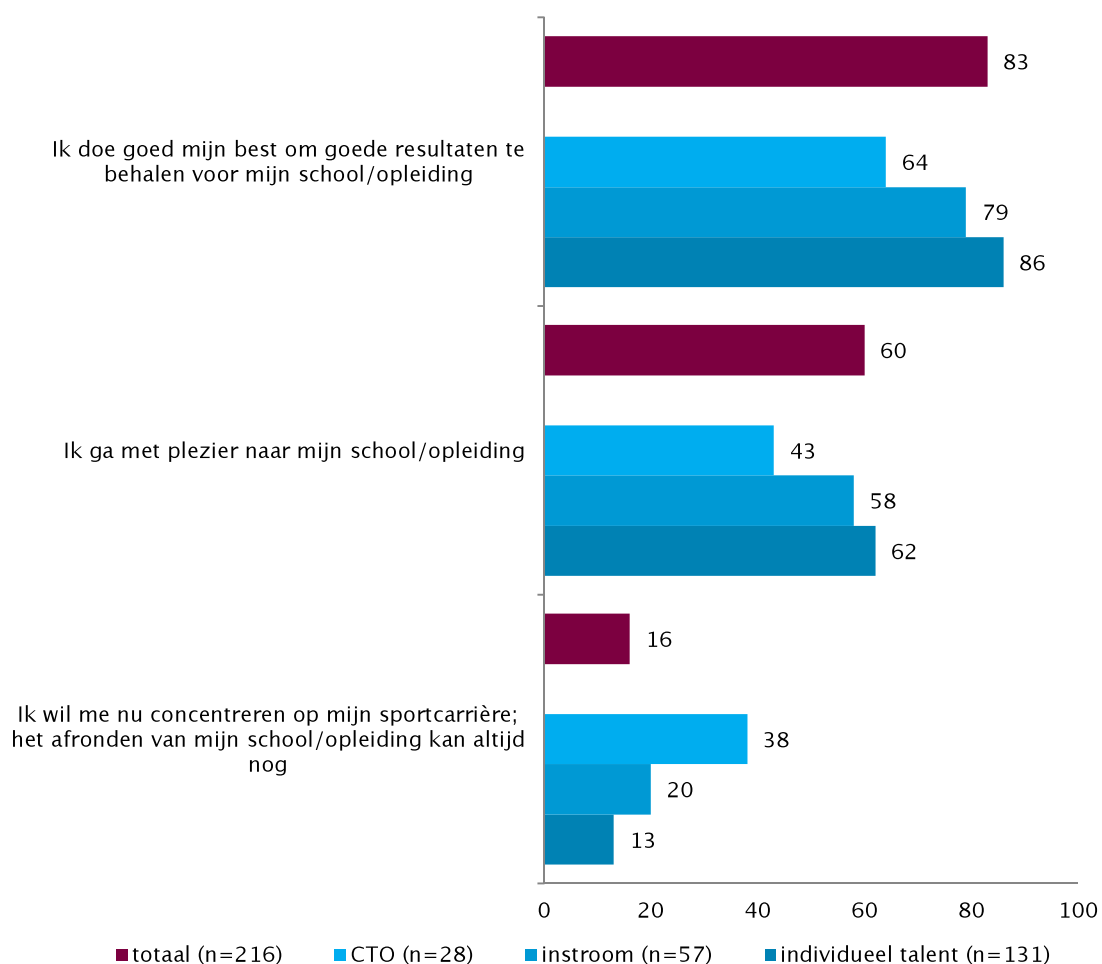
Figuur 4.3 Aandeel sporttalenten dat topsportvriendelijk onderwijs volgt (in procenten)

4.2 Motivatie voor school

Vier van de vijf sporttalenten doen hun best goede schoolresultaten te behalen en drie van de vijf sporttalenten gaan met plezier naar school, zie figuur 4.4. Het lijkt het erop dat sporttalenten van instroomprogramma's en met name CTO-programma's minder gemotiveerd zijn voor school. Wellicht komt dat voort uit een sterkere focus op de sport, want sporttalenten uit deze programma's zijn vaker van mening dat een diploma halen altijd nog kan en concentreren zich nu op de sportcarrière.

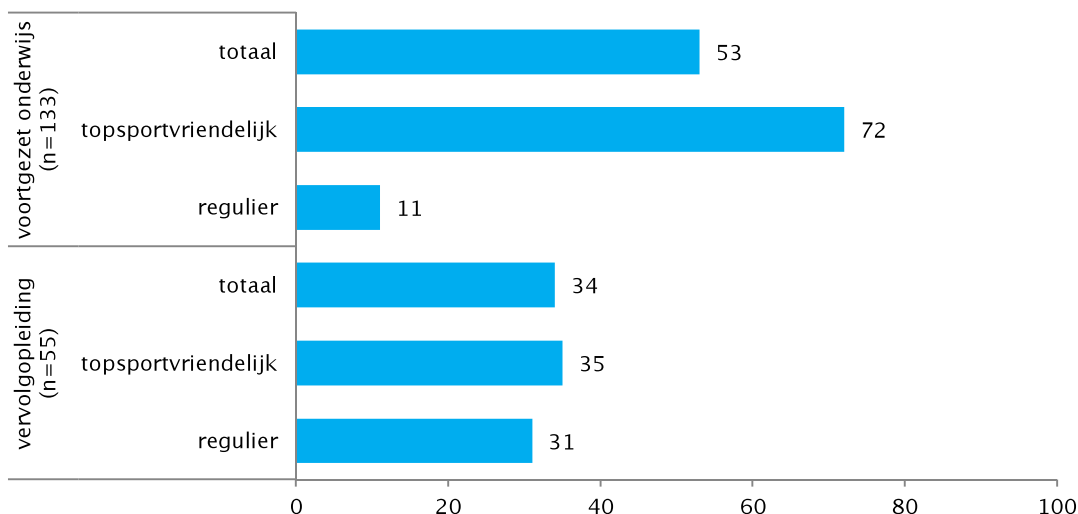
Figuur 4.4 Stellingen met betrekking tot motivatie voor school/opleiding naar type sportprogramma (in procenten (helemaal) eens)

4.3 Ondersteuning bij de combinatie topsport en onderwijs

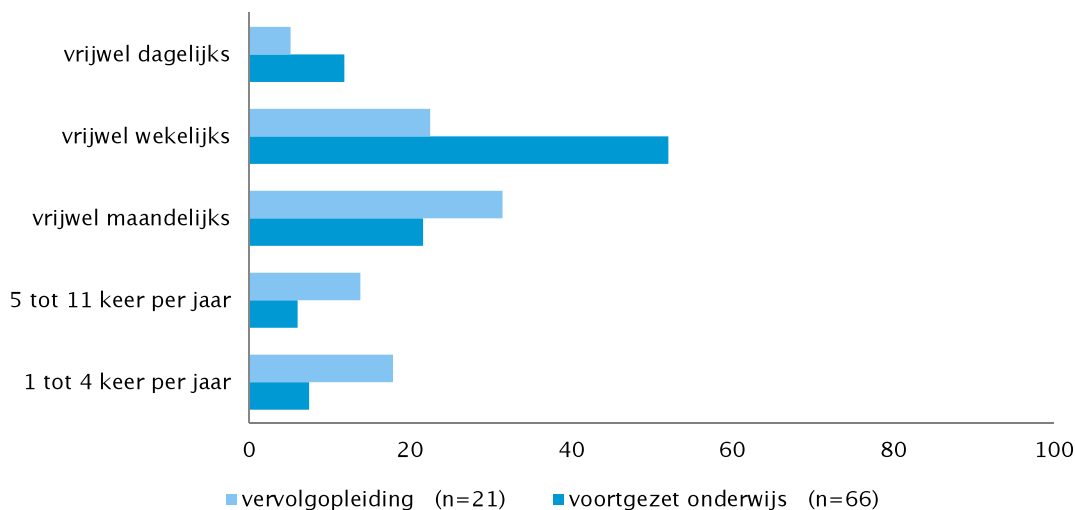
Een kleine meerderheid van de sporttalenten in het voortgezet onderwijs (53%) heeft een persoonlijke studiebegeleider vanwege zijn of haar topsportbeoefening, zie figuur 4.5. Dat zelfde geldt voor een derde van de sporttalenten die een vervolgopleiding volgen. Een derde van de sporttalenten zonder persoonlijke studiebegeleider zou daar wel graag gebruik van maken (niet in tabel).

Figuur 4.5 Aandeel sporttalenten met persoonlijke studiebegeleider vanwege topsportbeoefening (in procenten, n=188)

Sporttalenten die een vervolgopleiding volgen, hebben eerder maandelijks contact met hun studiebegeleider, terwijl sporttalenten in het voortgezet onderwijs in de meeste gevallen vrijwel wekelijks contact hebben.

Figuur 4.6 Mate waarin sporttalenten met persoonlijke studiebegeleider contact hebben met hun studiebegeleider (in procenten, n=87)

4.4 Beoordeling combinatie topsport en onderwijs

De Brabantse sporttalenten beoordelen de ondersteuning bij de combinatie tussen topsport en onderwijs met een gemiddeld rapportcijfer van 6,9, zie tabel 4.1. Sporttalenten die topsportvriendelijk onderwijs volgen, beoordelen de ondersteuning bij de combinatie topsport en onderwijs met een half punt hoger dan sporttalenten die regulier (middelbaar) onderwijs volgen.

Tabel 4.1 Gemiddeld rapportcijfer van sporttalenten voor de ondersteuning bij de combinatie topsport en onderwijs naar onderwijstype

	totaal	topsportvriendelijk onderwijs	regulier onderwijs
totaal onderwijs (n=188)	6,9	7,0	6,5
vervolgopleiding (n=55)	6,5	6,7	6,1
voortgezet onderwijs (n=133)	7,1	7,3	6,8

Gemiddeld beoordelen coaches de ondersteuning die hun sporttalenten ontvangen bij het combineren van topsport en onderwijs met een 6,5, zie tabel 4.2. De ondersteuning op het voortgezet onderwijs wordt door coaches beter beoordeeld, namelijk met een gemiddeld rapportcijfer van 7,2. De ondersteuning ten aanzien van wetenschappelijk onderwijs wordt met een cijfer van 5,5 het minst goed beoordeeld.

Tabel 4.2 Gemiddeld rapportcijfer van coaches voor de ondersteuning bij de combinatie topsport en onderwijs naar onderwijstype (n=22)

	rapportcijfer
totaal onderwijs	6,5
wetenschappelijk onderwijs	5,5
hoger beroepsonderwijs	6,5
middelbaar beroepsonderwijs	6,7
voortgezet onderwijs	7,2

Coaches noemen vooral de zware belasting van sporttalenten bij het combineren van sport en studie. Een van de coaches vindt dat sporttalenten hun capaciteiten ook op andere gebieden goed moeten benutten.

'Ik vraag me af of het te combineren is met topsport. Uiteraard volgt er na de topsportcarrière ook een maatschappelijke carrière. Toch zullen topsporters keuzes moeten maken.' (coach)

'Er wordt te mild omgegaan met sporters die geen studie willen volgen. Sporters functioneren op hbo/wo-niveau.' (coach)

Genoemde verbeterpunten hebben betrekking op individuele begeleiding (maatwerk) en op landelijk beleid:

'Studenten moeten in het eerste jaar bij veel studies een verplicht aantal studiepunten halen om door te mogen gaan. Met een druk topsportprogramma is dit niet altijd mogelijk. Daardoor word je gedwongen te kiezen tussen topsport en studie.' (coach)

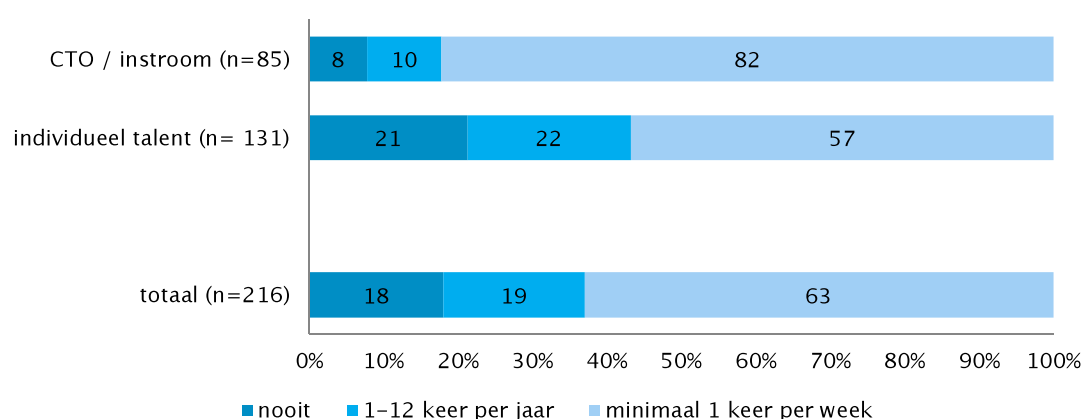
5. Strength and Conditioning

Hoofdstuk 5 gaat in op de leerlijn *strength and conditioning* en beschrijft de (individuele) ondersteuning ten aanzien van de sporttechnische en fysieke ontwikkeling van sporttalenten.

5.1 Gebruik specialistische begeleiding voor fysieke ontwikkeling

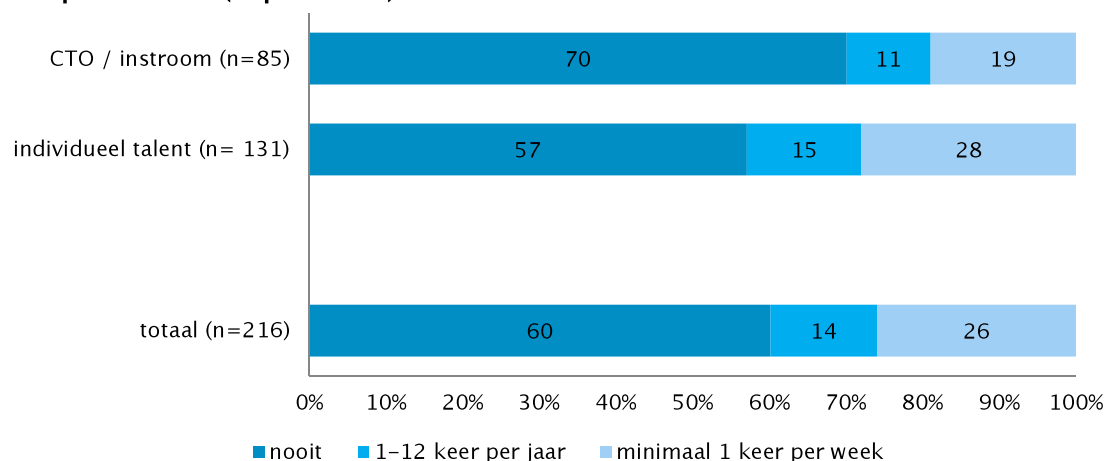
Vier van de vijf sporttalenten op een CTO of instroomprogramma maken minimaal één keer per week gebruik van specialistische begeleiding van een krachttrainer voor hun sporttechnische en fysieke ontwikkeling, zie figuur 5.1. Voor individuele sporttalenten ligt dat aandeel lager (57%).

Figuur 5.1 Frequentie gebruik van fysieke trainer/krachttrainer in het afgelopen jaar naar type sportprogramma van sporttalenten (in procenten)

Een kleine meerderheid (60%) van de sporttalenten maakt geen gebruik van een looptrainer, zie figuur 5.2. Individuele sporttalenten maken voor hun sporttechnische en fysieke ontwikkeling vaker gebruik van specialistische ondersteuning door een looptrainer dan sporttalenten van een CTO- of instroomprogramma.

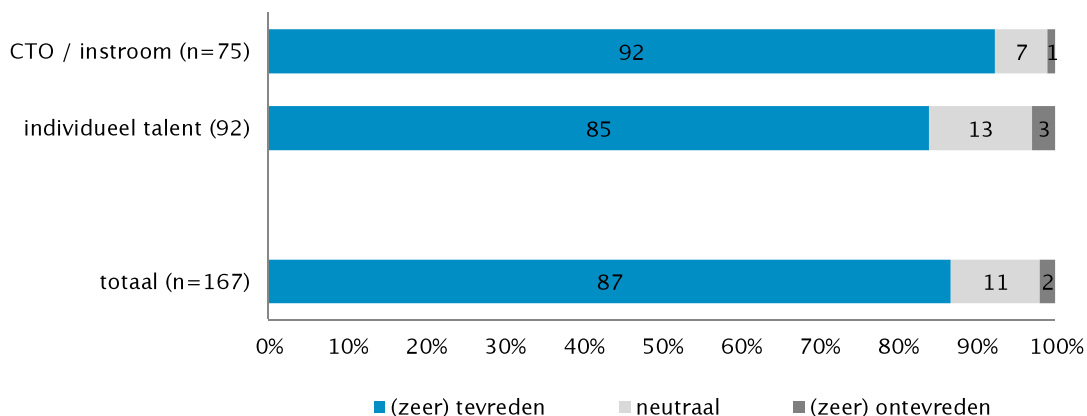
Figuur 5.2 Frequentie gebruik looptrainer in het afgelopen jaar naar type sportprogramma van sporttalenten (in procenten)

5.2 Tevredenheid specialistische begeleiding voor fysieke ontwikkeling

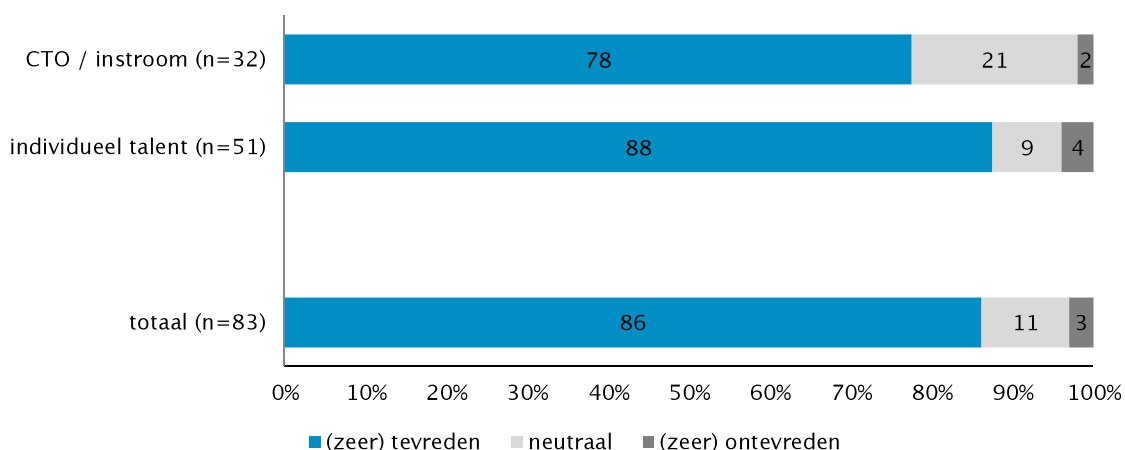
Negen op de tien sporttalenten die gebruikmaken van een krachttrainer zijn (zeer) tevreden over deze ondersteuning voor hun fysieke ontwikkeling, zie figuur 5.3.

Figuur 5.3 Tevredenheid sporttalenten over ondersteuning door krachttrainer naar type sportprogramma (in procenten)

Sporttalenten die gebruikmaken van een looptrainer zijn doorgaans ook (zeer) tevreden over hun looptrainer (86%), zie figuur 5.4.

Figuur 5.4 Tevredenheid sporttalenten over ondersteuning door looptrainer naar type sportprogramma (in procenten)

Tevredenheid coaches over kracht- en looptrainer

Alle coaches (n=22) maken binnen hun topsportprogramma gebruik van een krachttrainer. Zeven coaches maken gebruik van ondersteuning door een looptrainer. Bijna alle coaches die binnen hun topsportprogramma voor de fysieke ontwikkeling van sporttalenten gebruikmaken van specialistische ondersteuning, zijn (zeer) tevreden over de krachttrainer (n=17) en/of de looptrainer (n=5).

Opvallende verbeterpunten genoemd door sporttalenten (1) en coaches (2):

Krachttrainer:

- meer afwisseling in het krachtprogramma (1)
- een betere sportspecifieke benadering (1, 2)
- frequentie verhogen (2)
- op jongere leeftijd beginnen (2)

Looptrainer:

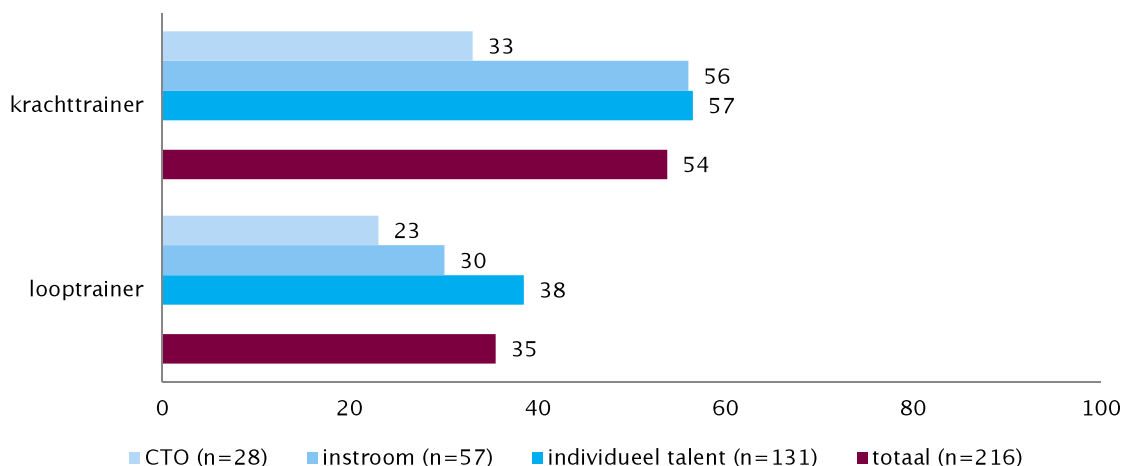
- meer (individuele) aandacht door betere afstemming op belastbaarheid en wedstrijdprogramma (1)
- meer spelvormen (1)
- nu vaak van ondergeschik belang, zou meer prioriteit moeten krijgen (2)

Uitbreiding specialistische begeleiding fysieke ontwikkeling

Een kleine meerderheid van de Brabantse sporttalenten wil (meer) gebruikmaken van een krachttrainer (54%). Dat geldt in minder mate voor de sporttalenten in een CTO-programma, zie figuur 5.5.

Een derde van de sporttalenten in Brabant wil meer gebruikmaken van een looptrainer. Ook ten aanzien van een looptrainer hebben sporttalenten op het CTO minder vaak behoefte aan uitbreiding van de ondersteuning dan sporttalenten uit een instroomprogramma of met een individueel programma.

Figuur 5.5 Aandeel sporttalenten dat (meer) gebruik wil maken van een krachttrainer en/of looptrainer naar type sportprogramma van sporttalenten (in procenten 'meer gebruik')

De meerderheid van de Brabantse coaches (n=13) wil (meer) gebruikmaken van een krachttrainer voor de ontwikkeling van hun sporttalenten. Zeven coaches willen de ondersteuning door een looptrainer opschroeven.

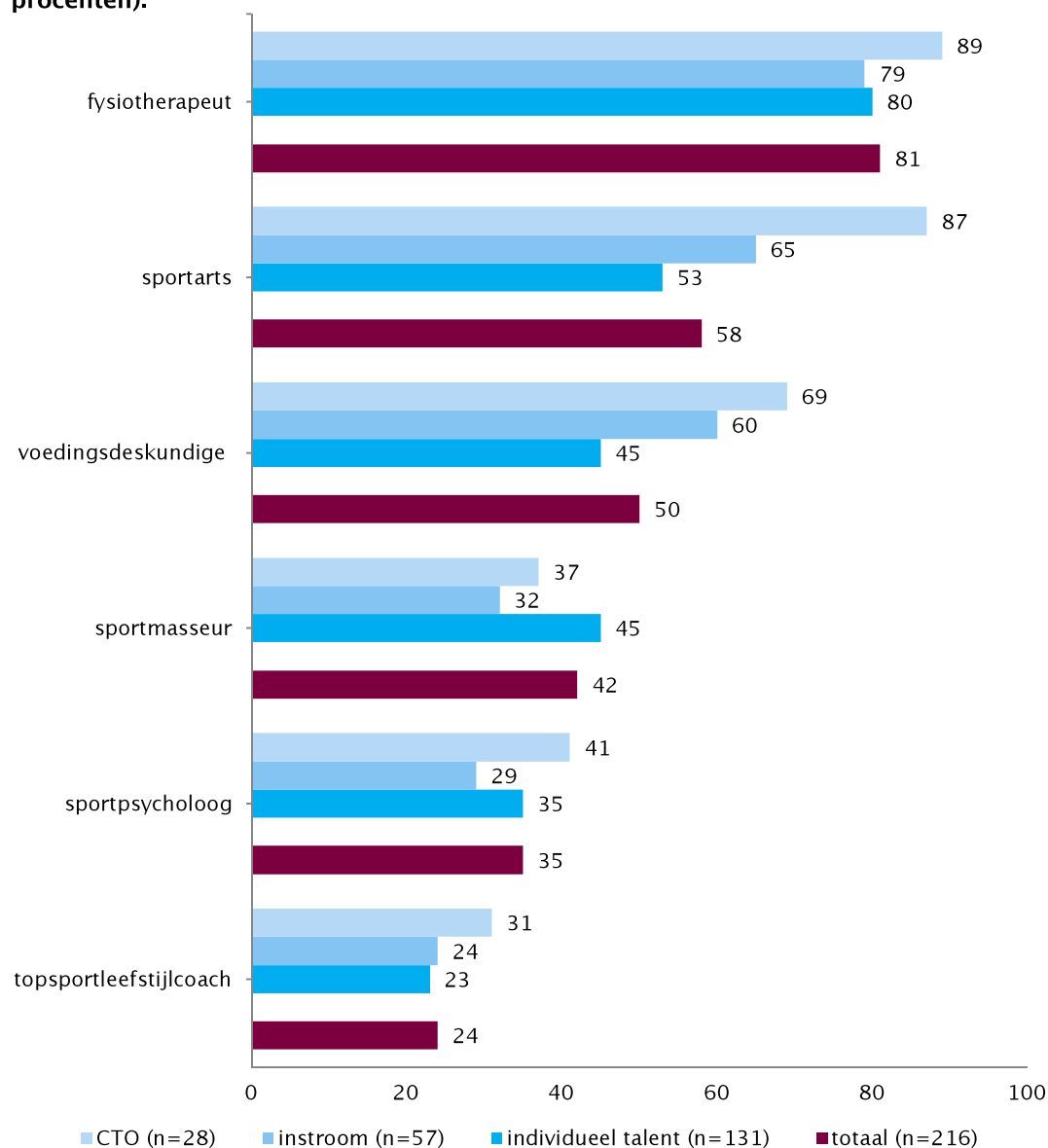
6. Individuele ondersteuning

Dit hoofdstuk beschrijft het gebruik van en de tevredenheid over individuele ondersteuning die sporttalenten ontvangen, ten aanzien van de leerlijnen medisch, voeding en topsportleefstijl (mentaal). Verder gaan we kort in op de leerlijn dopingvoorlichting.

6.1 Gebruik individuele ondersteuning

Vier van de vijf Brabantse sporttalenten bezochten het afgelopen jaar een fysiotherapeut en bijna drie van de vijf een sportarts, zie figuur 6.1. De helft van de Brabantse sporttalenten heeft het afgelopen jaar een voedingsdeskundige of diëtist geraadpleegd. Een derde van de sporttalenten bezocht een sportpsycholoog en een kwart een topsportleefstijlcoach.

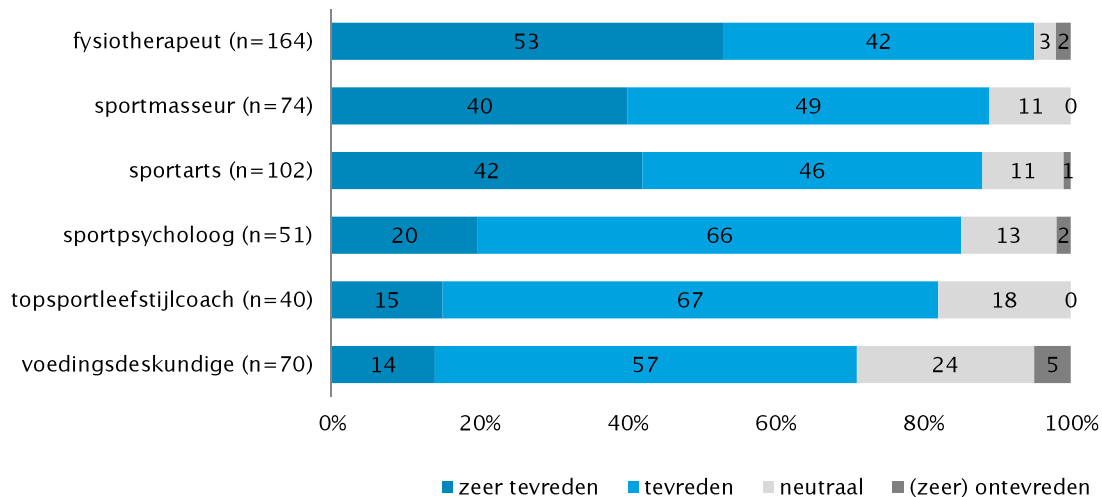
Figuur 6.1 Aandeel sporttalenten dat het afgelopen jaar gebruikmaakte van individuele ondersteuning door een specialist, naar type sportprogramma van sporttalenten (in procenten).

6.2 Tevredenheid individuele ondersteuning

Minimaal vier op de vijf sporttalenten die van specialistische ondersteuning gebruikmaken, is (zeer) tevreden over de begeleiding door deze specialisten, zie figuur 6.2. Alleen de ondersteuning van voedingsdeskundigen wordt iets minder positief beoordeeld.⁶

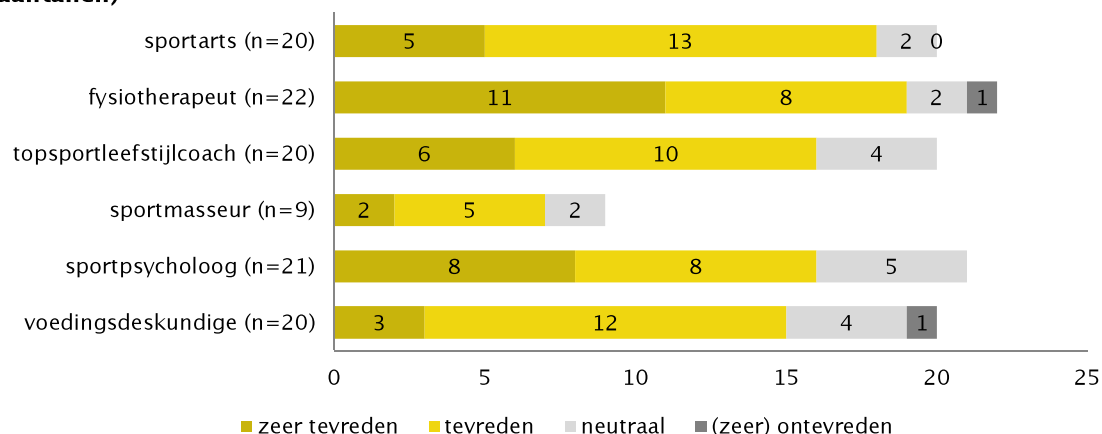
Figuur 6.2 Tevredenheid sporttalenten over ontvangen individuele ondersteuning door een specialist (in procenten)

Tevredenheid coaches over individuele ondersteuning

Binnen de topsportprogramma's maken coaches gebruik van individuele ondersteuning van sporttalenten door verschillende specialisten. Over de ondersteuning door sportarts (n=18) en fysiotherapeut (n=19) tonen de coaches zich het vaakst (zeer) tevreden, zie figuur 6.3.

Figuur 6.3 Tevredenheid coaches over individuele ondersteuning door een specialist (in aantallen)

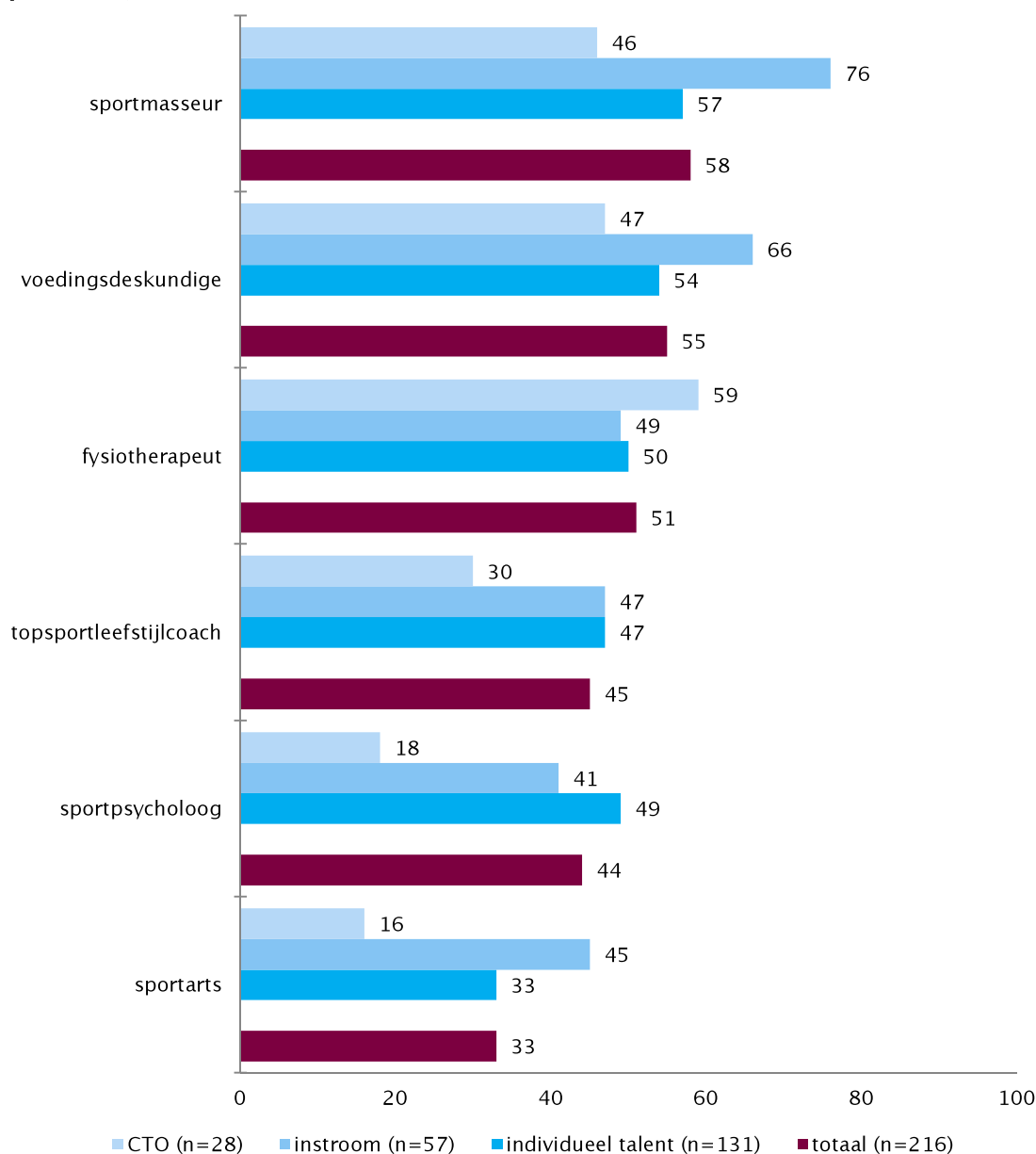

⁶ Verschillen tussen sporttalenten van verschillende sportprogramma's kunnen niet worden weergegeven, omdat de 'gebruikersgroepen' te klein zijn.

Uitbreiding individuele ondersteuning door specialisten

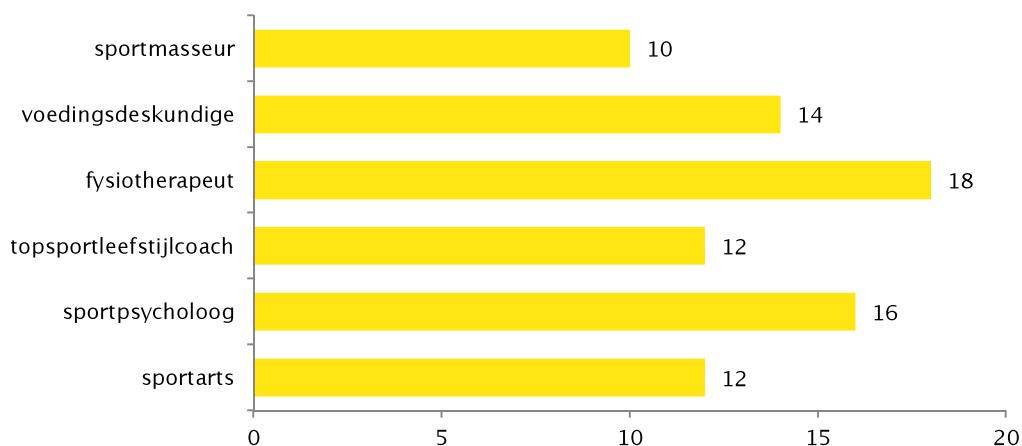
Een kleine meerderheid van de Brabantse sporttalenten zou de ondersteuning door een sportmasseur en/of voedingsdeskundige willen vergroten, zie figuur 6.4. De CTO-sporttalenten in deze onderzoeksgroep hebben minder interesse voor uitbreiding van specialistische ondersteuning in vergelijking met sporttalenten van overige programma's. Dit lijkt minder op te gaan voor de begeleiding door een fysiotherapeut; ook de CTO-sporttalenten spraken in hun open antwoorden vaak de wens uit voor meer fysiotherapie.

Figuur 6.4 Aandeel sporttalenten dat (meer) gebruik wil maken van individuele ondersteuning door een specialist naar type sportprogramma van sporttalenten (in procenten)

Coaches hebben de meeste interesse in uitbreiding van de samenwerking met fysiotherapeuten (n=18) en een sportpsycholoog (n=16). In tegenstelling tot bij de sporttalenten, die uitbreiding van de sportmassage op één hebben staan, is er bij coaches de minste behoefte om meer gebruik te maken van ondersteuning door een sportmasseur (n=10).

Figuur 6.5 Aandeel coaches dat (meer) gebruik wil maken van individuele ondersteuning door een specialist (in procenten)

De verbeterpunten die door sporttalenten en coaches worden genoemd, hebben vooral betrekking op een vergroting van de intensiteit van de begeleiding door specialisten. In relatie tot de beschikbaarheid van fysiotherapeuten waren dergelijke opmerkingen regelmatig te vinden.

‘We have limited hours, but our physiotherapist found way to help us on his own time at times.’
(coach)

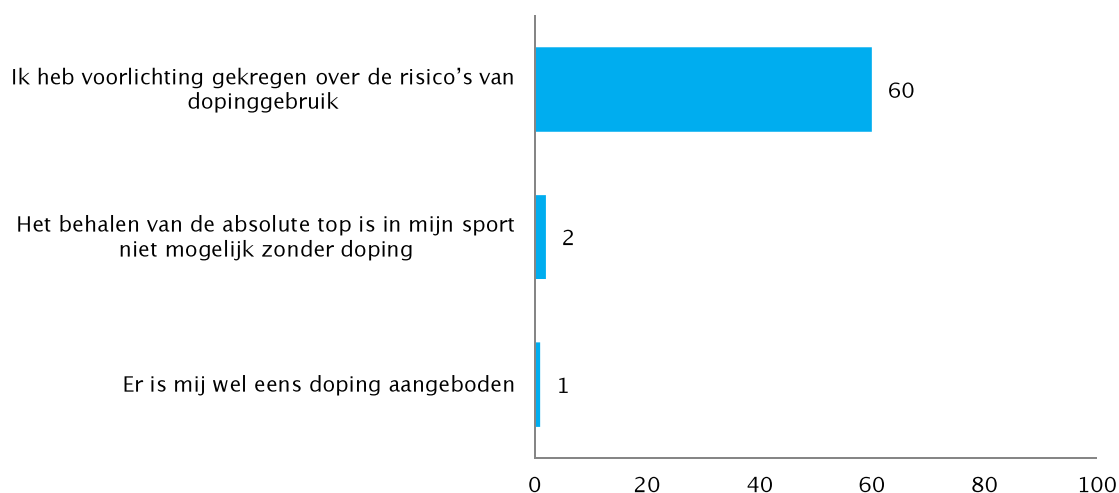
Een belemmering voor uitbreiding van de intensiteit zou kunnen zitten in de kosten voor specialistische ondersteuning. Met name wanneer sporttalenten daar zelf verantwoordelijk voor zijn.

‘Ik zou erg graag ondersteuning hebben vanuit een psycholoog. Dit is helaas niet te betalen. Hierdoor gaat het niet, graag zou ik deze ondersteuning krijgen.’ (sporttalent)

6.3 Dopingvoorlichting

60 procent van de sporttalenten in Brabant heeft naar eigen zeggen dopingvoorlichting gekregen, zie figuur 6.6. Sporttalenten op het CTO zijn het vaker dan overige sporttalenten helemaal eens met de stelling over voorlichting over risico's van dopinggebruik (niet in figuur). Nagenoeg alle Brabantse sporttalenten zijn van mening dat zij zonder doping de absolute top kunnen behalen en vrijwel niemand zegt ooit doping aangeboden gekregen te hebben.

Figuur 6.6 Stellingen over doping (percentage (helemaal) mee eens, n=216)

Coaches over dopingvoorlichting

15 van de 22 coaches in Brabant geven aan dat hun sporttalenten voorlichting hebben gekregen over de risico's van dopinggebruik. Net als de Brabantse sporttalenten zijn ook de Brabantse coaches van mening dat het behalen van de absolute top mogelijk is zonder doping.

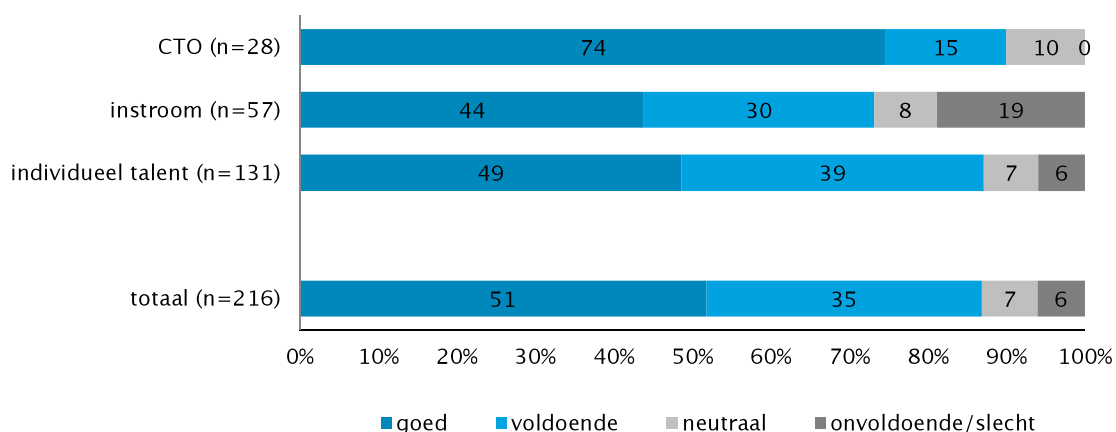
7. Topsportinfrastructuur

Dit hoofdstuk beschrijft de beoordeling van sporttalenten en coaches van topsportaccommodaties. Sporttalenten hebben vragen gekregen over de kwaliteit en bereikbaarheid van topsportaccommodaties waar zij voor hun topsportprogramma gebruik van maken. Coaches hebben daarnaast ook de beschikbaarheid van topsportaccommodaties beoordeeld. Ten slotte wordt in dit hoofdstuk ook de wetenschappelijke ondersteuning beschreven.

7.1 Topsportaccommodaties

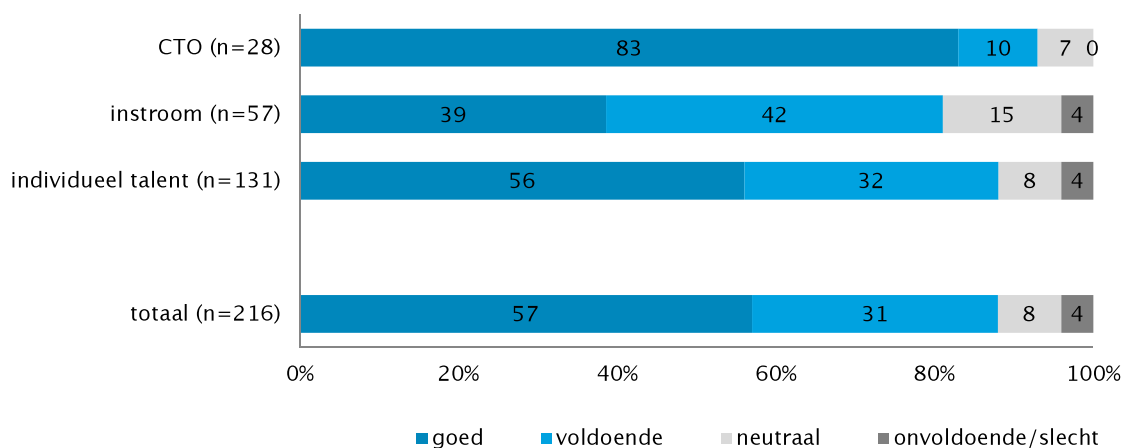
Ruim vier van de vijf sporttalenten beoordelen de bereikbaarheid van de wedstrijdaccommodaties als voldoende (35 %) of goed (51%), zie figuur 7.1. Vooral de CTO-sporttalenten beoordelen het aspect bereikbaarheid als goed.

Figuur 7.1 Beoordeling door sporttalenten van de bereikbaarheid van wedstrijdaccommodaties naar type sportprogramma (in procenten)

Bijna negen op de tien sporttalenten beoordelen de bereikbaarheid van de trainingsaccommodaties die ze voor hun topsportprogramma gebruiken als voldoende of goed. Ook ten aanzien van de bereikbaarheid van trainingsaccommodaties oordelen de CTO-sporttalenten positiever dan de twee andere groepen.

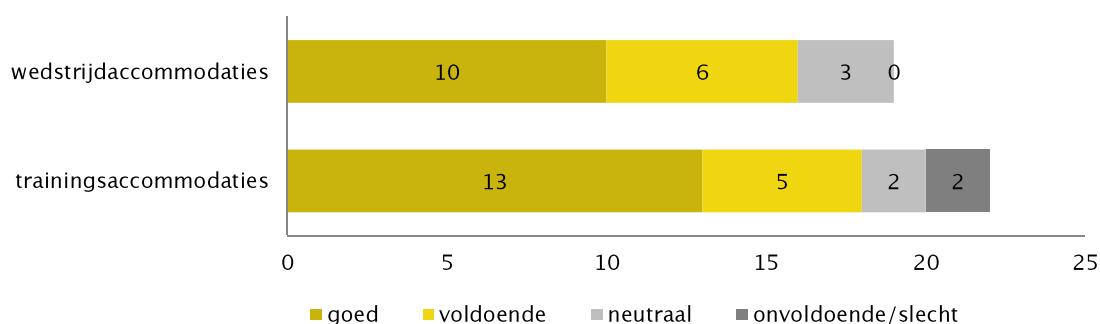
Figuur 7.2 Beoordeling door sporttalenten van de bereikbaarheid van de trainingsaccommodaties naar type sportprogramma (in procenten)

Coaches over topsportaccommodaties

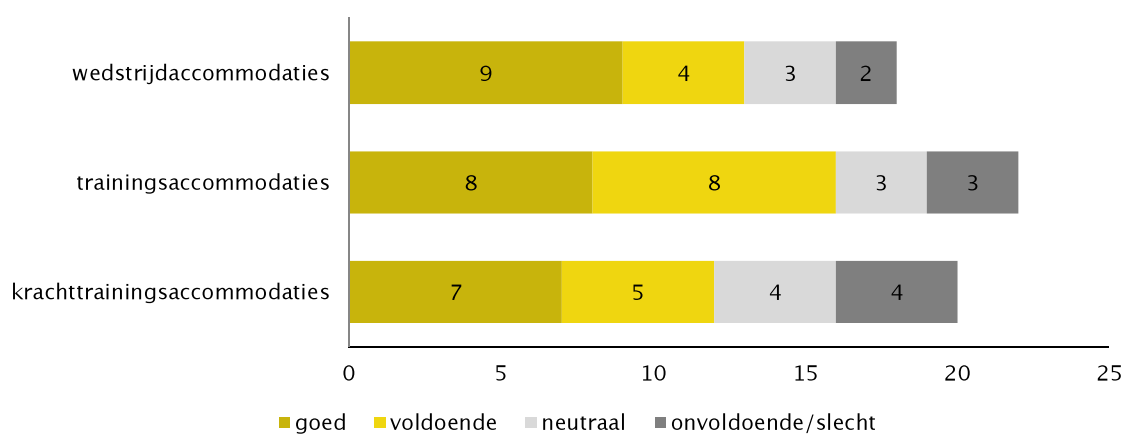
Ongeveer de helft van de coaches beoordeelt de bereikbaarheid van de wedstrijd- (n=10) en de trainingsaccommodaties (n=13) als goed, zie figuur 7.3.

Figuur 7.3 Beoordeling door coaches van de bereikbaarheid van wedstrijd- en trainingsaccommodaties (in aantallen)

De beschikbaarheid van de wedstrijdaccommodaties wordt door 13 coaches als voldoende of goed beoordeeld, zie figuur 7.4. 16 coaches beoordelen de trainingsaccommodaties als voldoende of goed. De beschikbaarheid van krachttrainingsruimte wordt door 12 coaches als voldoende of goed beoordeeld.

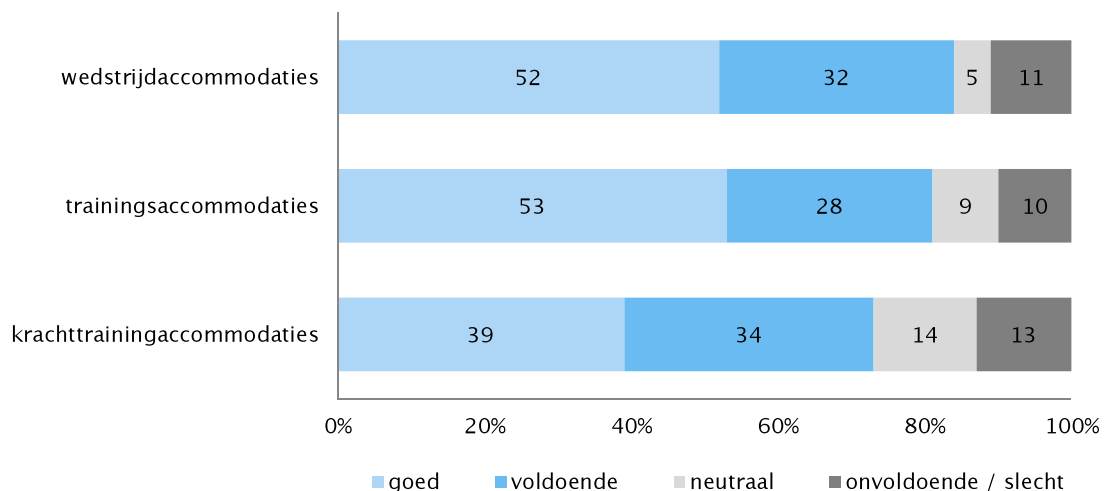
Figuur 7.4 Beoordeling door coaches van de beschikbaarheid van wedstrijd- en (kracht)trainingsaccommodatie (in aantallen)

Kwaliteit topsportaccommodaties

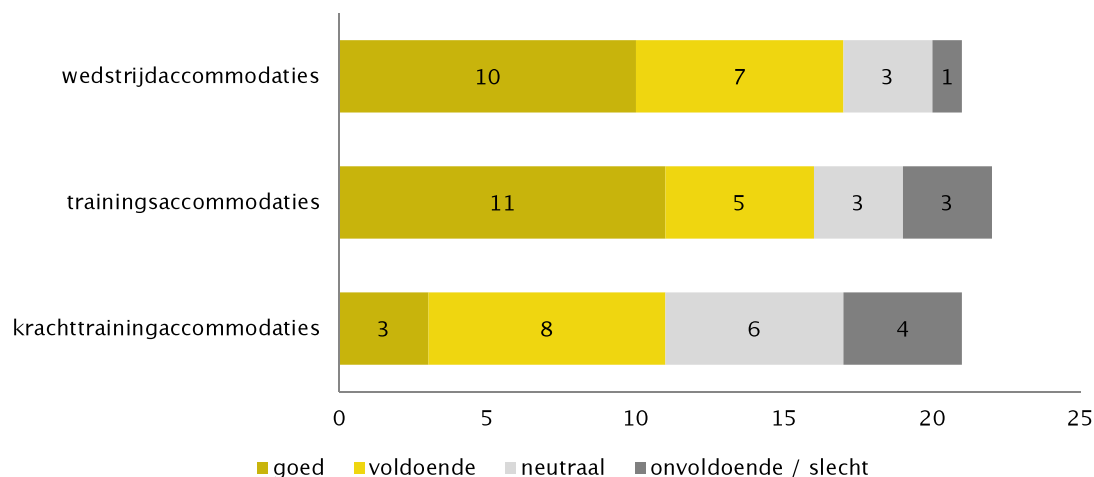
De ruime meerderheid van de sporttalenten beoordeelt de kwaliteit van de topsportaccommodaties die zij voor hun topsportprogramma gebruiken, als voldoende of goed, zie figuur 7.5. Er zijn geen verschillen tussen sporttalenten afkomstig van een CTO- of instroomprogramma of een individueel traject met betrekking tot hun kwaliteitsbeoordeling van sportaccommodaties.

Figuur 7.5 Beoordeling door sporttalenten van de kwaliteit van sportaccommodaties die zij voor de uitvoering van hun topsportprogramma gebruiken (in procenten, n=216)

De meeste coaches beoordelen de kwaliteit van de topsportaccommodaties die zij voor hun topsportprogramma gebruiken als goed, zie figuur 7.6. Dat geldt in mindere mate voor de beoordeling van de krachttrainingsaccommodaties.

Figuur 7.6 Beoordeling door coaches van kwaliteit van sportaccommodaties die zij voor de uitvoering van hun topsportprogramma gebruiken (in aantallen)

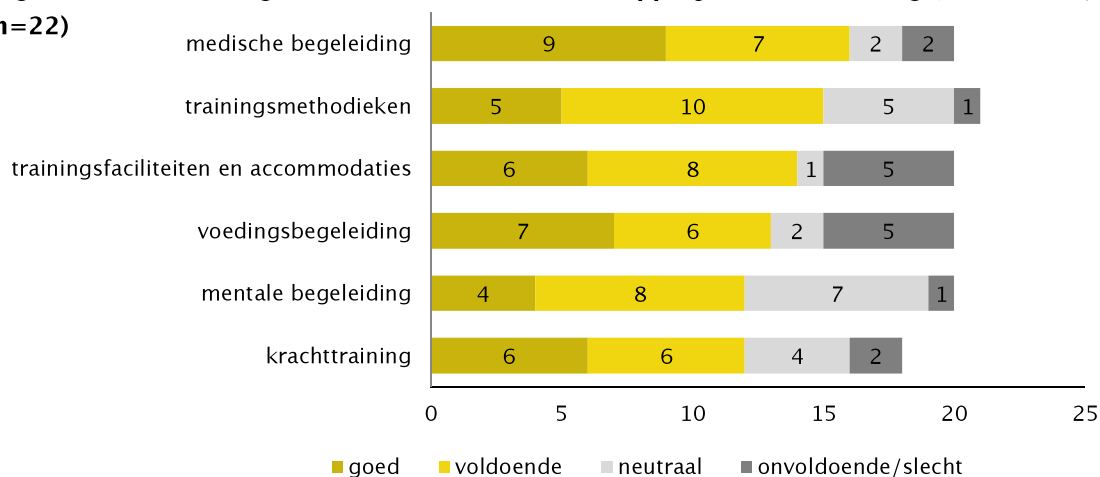
Over het algemeen zijn coaches van CTO- en instroomprogramma's positief over de topsportaccommodaties die zij ter beschikking hebben. Waarschijnlijk worden daarom niet veel verbeterpunten genoemd ten aanzien van de (kracht)trainings- en wedstrijdaccommodaties in Brabant. Enkele punten die naar voren kwamen, zijn:

- krachttraining meer op locatie;
- achterstallig onderhoud;
- onvoldoende beschikbaarheid.

7.2 Wetenschappelijke ondersteuning en innovatie

De wetenschappelijke ondersteuning ten aanzien van verschillende leerlijnen wordt door de meerderheid van de coaches als voldoende of goed gewaardeerd, zie figuur 7.7. De wetenschappelijke ondersteuning op medisch gebied wordt door negen van de 22 coaches als goed beoordeeld.

Figuur 7.7 Beoordeling door coaches van wetenschappelijke ondersteuning (in aantallen, n=22)

Coaches willen een grotere betrokkenheid van de wetenschap bij de ontwikkeling van sporttalenten. Daarnaast is ook meer besef van sporttalenten nodig over de winst die wetenschappelijke ondersteuning kan bieden bij het behalen van topprestaties.

‘Afstand van de wetenschap tot de sporters is veel te groot.’ (coach)

‘Talenten bewuster maken van wat er te halen is op dat gebied. En wat juist het verschil maakt in relatie tot de concurrentie.’ (coach)

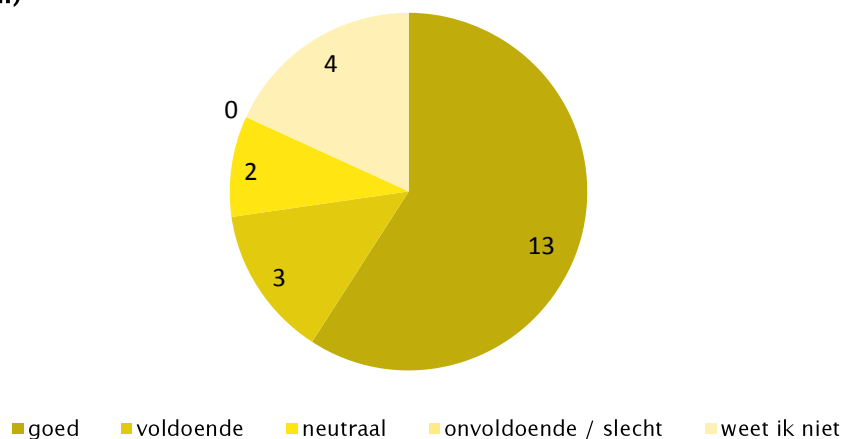
Verder werd ook nadrukkelijk de wens uitgesproken om meer naar het buitenland te kijken.

‘We moeten nog beter op de hoogte zijn van de laatste technologische ontwikkelingen die in het buitenland worden toegepast.’ (coach)

7.3 Samenwerkingsverband Topsport Zuid

Topsport Zuid is het samenwerkingsverband tussen het CTO Eindhoven en het Olympisch Netwerk Brabant. Dertien coaches beoordelen deze nieuwe topsportorganisatie als goed. Vier coaches zijn waarschijnlijk (nog) onvoldoende bekend met de samenwerking. Zij gaven ‘weet ik niet’ als antwoord. Er werden geen verbeterpunten genoemd door coaches ten aanzien van de samenwerking tussen het CTO Eindhoven en het Olympisch Netwerk Brabant.

Figuur 7.8 Beoordeling door coaches van het samenwerkingsverband Topsport Zuid (in aantallen)

7.4 Algemene beoordeling topsportomgeving

Brabantse sporttalenten beoordelen de omgeving waarin zij dagelijks topsport beoefenen met een gemiddeld rapportcijfer van 7,5. Coaches zitten daar iets onder met een gemiddeld rapportcijfer van 7,1.

Tabel 7.1 Gemiddeld rapportcijfer van sporttalenten en coaches voor de omgeving waarin dagelijks topsport wordt beoefend

	rapportcijfer
CTO (n=28)	7,7
instroom (n=57)	7,6
individueel talent (n=131)	7,5
totaal sporttalenten (n=216)	7,5
coaches (n=22)	7,1

Opvallend is dat sporttalenten in Brabantse kernsporten⁷ een significant hoger gemiddeld rapportcijfer geven (7,9) dan sporttalenten in overige sporten (7,2).

⁷ Brabantse kernsporten zijn: voetbal (vrouwen), zwemmen, hockey, paardensport, wielrennen, atletiek en turnen.

Drie van de zeven coaches van het CTO hebben de indruk dat de topsportomgeving voor sporttalenten in vergelijking met hun buitenlandse concurrenten van gelijke of mindere kwaliteit is (niet in figuur). Eén coach denkt dat de topsportomgeving in Brabant beter is dan in het buitenland en twee coaches konden die vergelijking niet maken.

Zes coaches van instroomprogramma's zijn van mening dat de topsportomgeving voor Brabantse sporttalenten (veel) beter is dan voor concurrenten in andere provincies (niet in figuur). Drie coaches denken dat de topsportomgeving in Brabant vergelijkbaar is met die in andere provincies en één coach denkt dat het in Brabant minder is dan elders.

De algemene tendens ten opzichte van de huidige topsportomgeving is onder coaches en sporttalenten vrij positief.

'Nee, heel fijn en lekker in de buurt. Alles is mogelijk in Brabant!' (sporttalent)

Er wordt ook een aantal verbeterpunten genoemd. Deze hebben vooral betrekking op de accommodaties (afstand, beschikbaarheid en onderhoud), de combinatie met onderwijs en de kosten van topsportbeoefening.

'Niet meewerkende onderwijsinstellingen spelen parten in de verdere ontwikkeling van sporters.' (coach)

'Onvoldoende accommodaties, het alternatief is in het buitenland trainen maar daar zitten hoge kosten aan vast.' (sporttalent)

'Sommige sporten zijn extreem duur, wil je er iets in kunnen bereiken. Mijn sport tennis bijvoorbeeld, zeker in vergelijking met voetbal.' (sporttalent)

8. Conclusie

Dit onderzoek heeft als doel meer zicht te verkrijgen op de tevredenheid van sporttalenten over de combinatie onderwijs en topsport en over individuele begeleiding. De benodigde gegevens zijn verzameld met behulp van een onlinevragenlijst. 216 sporttalenten van 14 jaar en ouder hebben een onlinevragenlijst ingevuld. Daarnaast hebben zeven coaches werkzaam bij het CTO Eindhoven, en 15 coaches van een regionaal instroomprogramma in Brabant een vragenlijst voor coaches ingevuld.

De belangrijkste bevindingen van dit onderzoek worden in paragraaf 8.1 puntsgewijs gepresenteerd. Het hoofdstuk sluit af met een schets van mogelijke beleidsimplicaties.

8.1 Belangrijkste bevindingen

Topsportprogramma en prestaties

- Brabantse sporttalenten trainen gemiddeld 14 uur per week. Dat gemiddelde ligt bij sporttalenten op een CTO hoger (19 uur).
- De gemiddelde leeftijd waarop Brabantse sporttalenten extra faciliteiten voor hun topsportbeoefening ontvangen ligt op 13 jaar. Volgens bijna alle coaches (19 van de 22) is dat op het juiste moment.
- In de afgelopen twee seizoenen behaalde 32 procent van de Brabantse sporttalenten minimaal een top-16-notering op een internationaal sportevenement.

Coaching

- Gemiddeld hebben coaches elf jaar ervaring in de begeleiding van sporttalenten.
- Tien coaches volgden de hoogste coachopleiding in Nederland.
- Driekwart van coaches (n=16) bezocht het afgelopen jaar minimaal twee keer een cursus of congres voor de ontwikkeling van hun vakkennis.
- Gemiddeld beoordelen coaches de mogelijkheden voor ontwikkeling van vakkennis met een 7.3.
- Enkele coaches noemen als belangrijk verbeterpunt de begeleiding in hun ontwikkelingsproces.
- Sporttalenten in Brabant zijn positief over enkele kwaliteitsaspecten van hun coach. Dit lijkt iets sterker te gelden voor sporttalenten van CTO en uit instroomprogramma's.

Onderwijs

- 80 procent van de Brabantse sporttalenten volgt onderwijs naast de topsport, waarvan de meerderheid op het voortgezet onderwijs (47%).
- 72 procent van de sporttalenten in Brabant volgt topsportvriendelijk onderwijs. Van deze groep heeft 70 procent een schriftelijke verklaring getekend met zijn of haar onderwijsinstelling over de ondersteuning bij topsport en onderwijs.
- Stellingen over de motivatie voor onderwijs worden door sporttalenten van instroomprogramma's en met name CTO-programma's minder positief beantwoord. Zij lijken eerder een focus op de sportcarrière te hebben dan op hun onderwijsloopbaan.
- 53 procent van de sporttalenten in het voortgezet onderwijs heeft een persoonlijke studiebegeleider. Van de sporttalenten die een vervolgopleiding zijn gestart heeft 34 procent een persoonlijke studiebegeleider. Sporttalenten die topsportvriendelijk onderwijs volgen hebben vaker een persoonlijke studiebegeleider.

- Gemiddeld beoordelen sporttalenten de ondersteuning bij de combinatie topsport en onderwijs met een 6,9. Sporttalenten die topsportvriendelijk onderwijs volgen, beoordelen de ondersteuning met een beter rapportcijfer (7,0) dan sporttalenten die regulier onderwijs volgen (6,5).

Strength and conditioning

- Sporttalenten maken voor hun sporttechnische en fysieke ontwikkeling vaker en intensiever gebruik van ondersteuning door een krachttrainer, dan van een looptrainer.
- 87 procent van de sporttalenten die gebruikmaken van een krachttrainer is tevreden over deze ondersteuning. 54 procent van alle sporttalenten wil meer gebruikmaken van een krachttrainer voor de fysieke ontwikkeling.
- 86 procent van de sporttalenten die gebruikmaken van een looptrainer, is tevreden over deze ondersteuning. 35 procent zou meer gebruik willen maken van een looptrainer voor de fysieke ontwikkeling.
- Coaches die gebruikmaken van specialistische ondersteuning voor de fysieke ontwikkeling van sporttalenten, zijn tevreden over de krachttrainer (n=19) en/of looptrainer (n=7).
- Dertien coaches willen de inzet van een krachttrainer uitbreiden en zeven coaches willen (ook) meer gebruikmaken van een looptrainer.

Individuele ondersteuning

- Brabantse sporttalenten maken eerder gebruik van medische ondersteuning door een fysiotherapeut of sportarts dan van voedingsondersteuning of mentale begeleiding.
- De medische begeleiding door sportartsen en fysiotherapeuten wordt door sporttalenten met respectievelijk 95 en 88 procent (zeer) tevreden het best beoordeeld van alle categorieën individuele ondersteuning. Ook coaches zijn het meest tevreden over de ondersteuning door sportartsen en fysiotherapeuten.
- Coaches willen vaker dan sporttalenten de individuele ondersteuning door specialisten vergroten. Zowel coaches als sporttalenten op het CTO willen meer begeleiding door een fysiotherapeut.
- 60 procent van de sporttalenten in Brabant heeft naar eigen zeggen dopingvoorlichting gekregen. Bijna alle Brabantse sporttalenten zijn van mening dat zij zonder doping de absolute top kunnen behalen. Dit beeld wordt door de coaches onderschreven.

Topsportinfrastructuur

- De kwaliteit van de wedstrijd- en trainingsaccommodaties wordt door respectievelijk 83 en 81 procent van de sporttalenten in Brabant als voldoende of goed beoordeeld. Ook coaches zijn positief over topsportaccommodaties, met als kanttekening dat de beschikbaarheid iets minder positief wordt beoordeeld.
- De wetenschappelijke ondersteuning ten aanzien van de leerlijnen medisch en trainingsmethodieken wordt door coaches het best beoordeeld. De wetenschappelijke ondersteuning ten aanzien van mentale begeleiding en krachttraining het minst positief.
- Sporttalenten beoordelen de topsportomgeving waarin zij dagelijks trainen en presteren met een rapportcijfer 7,5, en coaches met een 7,1. Sporttalenten van CTO (7,7) en instroomprogramma's (7,6) beoordelen de topsportomgeving enkele tienden hoger dan individuele sporttalenten (7,5).

8.2 Mogelijke beleidsimplicaties

Wanneer we de resultaten van dit onderzoek in ogenschouw nemen, kunnen we een aantal mogelijke beleidsimplicaties onderscheiden. Belangrijke resultaten en de aangrijpingspunten die deze voor het provinciaal beleid bieden, passeren kort de revue.

Ondersteuning ontwikkelingsproces coaches

De meeste coaches hebben hbo- of wo-opleidingsniveau en de meeste coaches volgden een bondserkende opleiding. Ook het bijwonen van cursussen en congressen voor vakinhoudelijke ontwikkeling staat hoog op de agenda van coaches in Brabant. Sporttalenten zijn dan ook positief gestemd over hun coach. Zij vinden de sporttechnische vaardigheden van hun coach hoog en denken nog veel te kunnen leren van hun coach. Hoewel de mogelijkheden voor vakinhoudelijke ontwikkeling met een ruime voldoende worden beoordeeld, vragen enkele coaches betere begeleiding bij hun eigen ontwikkelingsproces. Mogelijke beleidsimplicatie:

- Ondersteuning bij het ontwikkelingsproces van coaches

Combinatie topsport en onderwijs

De combinatie tussen topsport en onderwijs wordt door sporttalenten die topsportvriendelijk onderwijs volgen beter beoordeeld dan sporttalenten die regulier onderwijs volgen. Een aandachtspunt is de combinatie tussen topsport en onderwijs voor sporttalenten die een vervolgstudie (mbo, hbo en wo) volgen. Het merendeel van de sporttalenten volgt een hoog opleidingsniveau (havo, vwo, hbo of wo). Het is belangrijk sporttalenten die veel trainen ook te motiveren voor hun onderwijsloopbaan. Met name de sporttalenten van CTO-programma's lijken zich eerder op hun sportloopbaan te focussen dan op hun schoolloopbaan. Mogelijke beleidsimplicaties:

- Meer aandacht voor de combinatie topsport en onderwijs in het mbo, hbo en wo.
- Stimuleren van de schoolmotivatie van sporttalenten met een intensief topsportprogramma.

Begeleiding sporttalenten met een individueel topsportprogramma

Sporttalenten maken ruimschoots gebruik van individuele begeleiding door specialisten ten aanzien van de leerlijnen *strength and conditioning* en medisch. De betreft voornamelijk de ondersteuning door een krachttrainer en begeleiding van een sportarts of fysiotherapeut. De sporttalenten die gebruik (kunnen) maken van begeleiding zijn doorgaans (zeer) tevreden over de ontvangen ondersteuning. De individuele begeleiding lijkt niet voor alle sporttalenten in Brabant even toegankelijk. Met name de sporttalenten van CTO-programma's maken vaker en intensiever gebruik van individuele begeleiding. Sporttalenten met individuele programma's blijven daarbij achter en zouden ook vaker meer gebruik willen maken van verschillende vormen van individuele ondersteuning door specialisten, zoals een krachttrainer of een voedingsdeskundige.

- Verkennen van meer mogelijkheden voor individuele begeleiding van sporttalenten met een individueel topsportprogramma.

Kwaliteit krachttrainingsaccommodaties

De kwaliteit en bereikbaarheid van de topsportaccommodaties die voor de topsportbeoefening worden gebruikt, worden door het merendeel van de sporttalenten en coaches goed beoordeeld. De krachttrainingsaccommodaties lijken daar iets bij achter te blijven. De inrichting en het onderhoud van de krachttrainingsruimte werden door coaches als verbeterpunt genoemd. Mogelijke beleidsimplicatie:

- Verbeteren van de kwaliteit van krachttrainingsaccommodaties.

Bijlage I Methodische verantwoording

Steekproefkader, datacollectie en respons

Het steekproefkader voor het onderzoek onder sporters bestond uit 1.050 topsporters en sporttalenten van 14 jaar en ouder. De verdeling van het aantal topsporters en sporttalenten in dit bestand is: 119 topsporters en sporttalenten bij het CTO, 141 sporttalenten bij een instroomprogramma. Daarnaast zijn er nog 790 topsporters en sporttalenten met een individueel programma. Het bestand dat als steekproefkader voor het onderzoek onder coaches dienstdeed, telde 28 personen. Het CTO Eindhoven en Sportservice Noord-Brabant waren verantwoordelijk voor de samenstelling van deze bestanden en hebben die bij het Mulier Instituut aangeleverd. Het Mulier Instituut voerde een controle op het bestand uit en nodigde de potentiële respondenten per e-mail uit.

Van de 1.050 topsporters en sporttalenten konden er 749 worden uitgenodigd. Dit vanwege het ontbreken van contactgegevens of onjuiste e-mailadressen. Alle 28 coaches in het bestand konden worden uitgenodigd voor een onderzoek. Alleen coaches werkzaam bij een programma op het CTO of bij een regionaal instroomprogramma hebben een uitnodiging gekregen (zij vormden de onderzoeksdoelgroep). Er zijn 28 coaches uitgenodigd, waarvan 10 werkzaam bij het CTO Eindhoven en 18 van regionale instroomprogramma's. Ter bevordering van de respons is respondenten (sporters) een verloting van waardebonnen voor een sportwinkel in het vooruitzicht gesteld. De veldwerkperiode liep van 9 april tot 15 mei 2014. In deze periode zijn naast de uitnodiging drie reminders gestuurd om een zo goed mogelijke respons te verkrijgen. Daarnaast hebben CTO Eindhoven en Sportservice Noord-Brabant in persoonlijke contacten het belang van deelname aan het onderzoek aan sporters en coaches uitgelegd. Uiteindelijk hebben 297 topsporters en sporttalenten de vragenlijst ingevuld. Van deze 297 respondenten gaven 81 sporttalenten aan in het afgelopen jaar voor hun topsportbeoefening geen gebruik te hebben gemaakt van faciliteiten en voorzieningen in de provincie Brabant. Deze respondenten zijn uit de populatie en de onderzoeksgroep verwijderd. Dit betekent onder deze doelgroep een bruikbare respons van 21 procent. Uiteindelijk hebben zeven coaches van het CTO Eindhoven en 15 coaches van een regionaal instroomprogramma de vragenlijst volledig ingevuld (respons 79%).

Tabel b1.1 Verdeling van de respons naar programma van topsporters en sporttalenten, in aantallen en procenten

	Steekproefkader		Steekproef en respons	
	n	%	n	%
CTO/NTC	119	11	28	13
RTC/instroom	141	13	57	26
individueel	790	75	131	61
totaal	1.050	100	216	100

Kenmerken steekproef

In tabel b1.2 staat een overzicht van achtergrondkenmerken van de steekproef onder sporttalenten en topsporters. Om de representativiteit van de steekproef te verbeteren zijn de antwoorden gewogen naar geslacht, leeftijd, programma en gehandicaptensport.

Tabel b1.2 Kenmerken sporttalenten en topsporters in steekproefkader en steekproef, in procenten (ongewogen)

		Steekproefkader	Steekproef
		%	%
geslacht	vrouw	44	59
	man	56	41
leeftijd	14–16	40	62
	17–19	33	19
	>20	27	19
sportstatus	A, B, HP	9	8
	IT, NT	38	27
	belofte, geen	64	53
kernsport	nee	60	45
	ja	40	55
sporters met handicap	nee	96	95
	ja	4	6
sporttype	solo/duo	58	63
	team	41	37

Het CTO Eindhoven faciliteerde in 2013 zeven topsportprogramma's van zeven sportbonden. De 28 sporttalenten van het CTO zijn afkomstig van zes verschillende topsportprogramma's op het CTO, zie tabel b.1.3. Daarnaast zitten er 57 sporttalenten van zeven verschillende instroomprogramma's in de steekproef. Het steekproefkader kende in 2013 negen instroomprogramma's.

Tabel b1.3 Topsporters en sporttalenten in CTO-programma's en instroomprogramma's in steekproefkader en steekproef, in aantallen

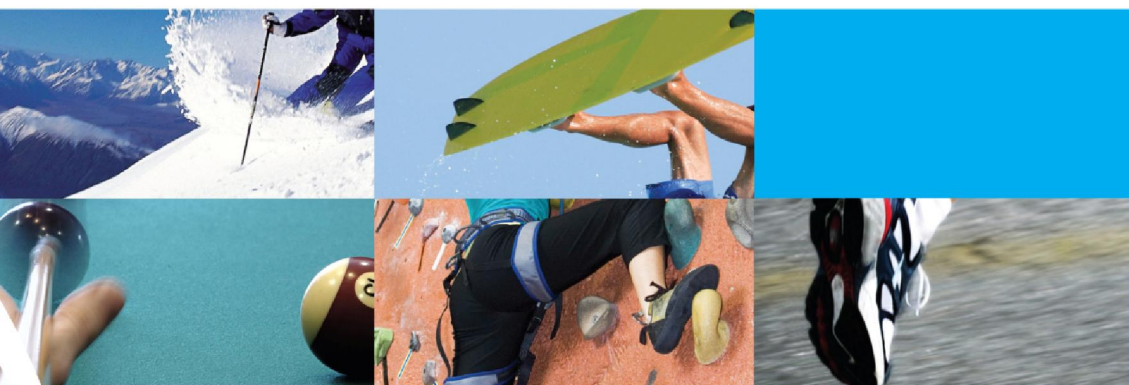
		steekproefkader	steekproef
		n=119	n=28
CTO-programma's			
	baseball	6	2
	hippisch	20	4
	ijshockey	22	1
	judo	23	5
	voetbal	17	8
	zwemmen	18	8
	turnen	13	0
instroomprogramma's		n=141	n=57
	atletiek	21	12
	roeien	17	12
	rugby	23	7
	schoonspringen	5	4
	trampoline	4	0
	voetbal	43	15
	wegwielrennen	18	4
	BMX	3	0
	zwemmen	7	3

Bijlage II Kernresultaten

De kernresultaten van dit onderzoek worden opgenomen in de 1-meting beleidsmonitoring van het Sportplan Brabant 2016 die het Mulier Instituut voor de provincie Brabant mag verzorgen. De kernresultaten die hiervoor in samenspraak met de provincie zijn bepaald, zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel b2.1 Overzicht van kernresultaten voor de beleidsmonitoring Sportplan Brabant 2016

	sport- talenten	coaches	Basis (omvang en omschrijving respondenten)	
			sporttalenten	coaches
Tevredenheid topsportomgeving in Brabant (gemiddeld rapportcijfer; allen)	7,5	7,1	n=216, totaal sporttalenten	n=22, totaal coaches
Tevredenheid ondersteuning combineren topsport en onderwijs (gemiddeld rapportcijfer; volgers onderwijs)	6,9	6,5	n=188, sporttalenten die onderwijs volgen	n=22, totaal coaches
Tevredenheid krachttrainer (% tevreden; gebruikers)	87%	81%	n=167, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=22, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid looptrainer (% tevreden; gebruikers)	86%	80%	n=83, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=7, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid sportarts (% tevreden; gebruikers)	88%	90%	n=102, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=20, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid fysiotherapeut (% tevreden; gebruikers)	95%	86%	n=164, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=22, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid sportmasseur (% tevreden; gebruikers)	89%	78%	n=74, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=9, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid voedingsbegeleiding (% tevreden; gebruikers)	71%	75%	n=70, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=20, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid sportpsycholoog (% tevreden; gebruikers)	86%	76%	n=51, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=21, coaches die hiervan gebruikmaken
Tevredenheid topsportleefstijlcoach (% tevreden; gebruikers)	82%	80%	n=40, sporttalenten die hiervan gebruikmaken	n=20, coaches die hiervan gebruikmaken
Oordeel kwaliteit wedstrijdaccommodatie (% goed/voldoende; allen)	85%	81%	n=216, totaal sporttalenten	n=22, totaal coaches
Oordeel kwaliteit trainingsaccommodatie (% goed/voldoende; allen)	81%	73%	n=216, totaal sporttalenten	n=22, totaal coaches
Oordeel kwaliteit krachttrainingsaccommodatie (% goed/voldoende; allen)	73%	52%	n=216, totaal sporttalenten	n=22, totaal coaches

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl